This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, June 20, 2000

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (2624) 2000 BIRŽELIS-JUNE 20 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Mokslas ir pasiruošimas

Orui šylant, vasarėjant – mokinių, moksleivių ir studentų mintys vis dažniau krypsta nuo knygų į saulėtas pievas, ilgėjančias dienas, vasaros užsiėmimus ir iškylas. Daugumas skaičiuoja dienas, rikiuoja jų valandas į grupuotes, reikalingas paskutiniam pasiruošimui prieš egzaminus. Juos baigę, užverčia knygas ir pasileidžia į malonią atostogų erdvę. Sveika ir gera visiškai pakeisti savo kasdienybės aplinką, laikinai atsirišti nuo jos pareigų. Tai leidžia pailsėti bei atsinaujinti. Pasitraukus nuo įprastų darbų, lengviau objektyviai pažvelgti į jų prasmę ir kryptį. Tai daryti labiau yra linkę suaugusieji, tačiau jaunimui tam pratintis irgi yra itin svarbu.

PRIEŠ šimtmetį ar net pusę šimtmečio gyvenimas buvo daug paprastesnis, su mažesniais reikalavimais. Technologija beveik visas gyvenimo sritis ištempė į naujas, nesvajotas plotmes, ir daugeliui gyvenimas tapo sudėtingesnis. Taip ir pasiruošimas gyvenimui bei darbui. Šių dienų jaunimas turi žymiai platesnį pasirinkimą profesijų, uždarbio būdų, tačiau nėra lengva nei pasirinkti, nei pasiruošti. Prieš penkiasdešimt ar keturiasdešimt metų mokytojais galėjo tapti gimnazijas baigusieji ir tik vienerius metus lankę pedagoginius institutus, o dabar visi mokytojai turi įsigyti universitetų laipsnius bei kasmet ar kas keleri metai – papildomas specialybes. Tai tik vienas pavyzdys tarp šimtų sričių, kuriose reikalaujamas aukštesnis išsilavinimas. Šiandien daug didesni skaičiai studentų lanko universitetus, nes gimnazijos diplomas neužtikrina geresnių darbų. Taip pat yra nemažai pritaikomojo mokslo kolegijų, kurios ruošia jaunimą praktiškiems darbams. Didžiulė konkurencija dėl darbo vietų neleidžia rimtam jaunuoliui ar jaunuolei ilgai dvejoti ar rinktis kursus paviršutiniškai. Kaip apsispręsti?

ŠI PROBLEMA yra opesnė negu bet kada šių greitos kaitos laikų jaunimui. Todėl yra svarbu padėti vaikams tirti visas galimybes, pratinti juos domėtis įvairiomis sritimis, pradėti atpažinti savo polinkius ir siekius. Pati švietimo ministerija tai pripažinusi įvedė profesijų patarimo (career counselling) programą net pradžios mokyklos septinto ir aštunto skyriaus mokiniams. Jiems stengiamasi įdiegti esminius savęs vertinimo ir apsisprendimo principus. Seniau informacija apie profesijas buvo teikiama tik gimnazijose, bet ji nebuvo labai veiksminga. Dabar turbūt visose mokyklose jaunimo pasiruošimo krypčių nustatymui yra skiriamas laikas, patarėjai ir medžiaga. Vis dėlto mokytojai daug dėmesio tam kreipti nespėja, o jaunimas taip pat nelabai linkęs rimtai žiūrėti. Bet tiek anksčiau, tiek ir dabar nei mokytojai, nei patarėjai negali parinkti jaunuoliui ar jaunuolei profesijos. Pats individas turi ateities sprendimus daryti, kiti gali tik jiems padėti išnagrinėti jų stiprybes, silpnybes ir talentus. Besiruošiant profesijoms jaunimui reikalingas ne tik pats mokslas, bet ir žinios apie mokslą, jo šakas ir pagausėjusias šakeles, ir kur jos gali nuvesti. Jaunimas linksta manyti, kad bet koks darbas bus geras, lengvai bus galima užsidirbti norimoms pramogoms ir reikmenims. Tik po kiek metų jis ima suvokti, kad lengvabūdiškai pasirinktas darbas nebuvo prasmingas, kad laikas praleistas tik uždarbiui ir neduoda gilesnio pasitenkinimo. Tėvams ir mokytojams buvo ir yra sunku jaunimą įtikinti, kaip svarbu yra nuosekliai ir kruopščiai ruoštis profesijai – gyvenimo darbui. Mokykloms šiais laikais pergyvenant įvairių politinių srovių pasekmes, atsakomybė vėl tenka tėvams ir labiausiai pačiam jaunimui domėtis, ne ką atneš jiems ateitis, bet kaip geriausiai galima ją kurti. **RSJ**

Trakų pilies bokštas **Nuotr. R. Puterio**

Savaitė Lietuvoje

Narystė PPO

Ženevoje gegužės 23-24 d.d. vyko Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) derybos, kuriose dalyvavo Lietuvos delegacija, vadovaujama užsienio reikalų viceministerio Algimanto Rimkūno. Derybose vyko dvišaliai susitikimai su JAV, Australijos, Kanados, Naujosios Zelandijos ir Kubos delegacijomis.

Kaip praneša ELTA/LGTIC, Lietuvos delegacijai pavyko suderinti daugumą su žemės ūkiu susijusių derybu problemų. Tikimasi, kad derybos gali būti baigtos iki rudens. Lietuvos derybos dėl narystės PPO vyksta nuo 1995 m. Ji yra vienintelė nepilnateisė Europos sąjungos valstybė, dar nepriklausanti PPO. Ši organizacija reikalauja, kad stodamos narės panaikintų – žemės ūkio gamybos eksporto šelpimą. PPO turi 135 valstybes-nares, netrukus jų skaičius turėtų padidėti iki 160.

Baltiečių sesija

Kaip rašo ELTA/TLGIC, gegužės 25-27 d.d. Estijoje vyko eilinė, 16-oji Baltijos parlamentinė sesija, o taip pat ir Baltijos tarybos posėdžiai. Aptarta Baltijos valstybių ekonomika ir gynyba, skaityti pranešimai užsienio reikalų, ekonomikos bei gynybos ministerių. Buvo priimtos rezoliucijos dėl priemonių, užkertančių kelią kontrabandai, dėl Baltijos valstybių išteklių įvertinimo, dėl vaikų apsaugos nuo narkotikų, dėl turizmo raidos ir kitos. Pasibaigus sesijai, pirmininkavimą šiam tarpparlamentiniam forumui perėmė Lietuva. Iki metų pabaigos sesijų darbui vadovaus Lietuvos delegacija, o Baltijos visuotinio susirinkimo prezidiumui – Lietuvos delegacijos vadovė Laima Andrikienė.

Pasirašė vertinimą

Kaip skelbia BNS, gegužės 29 d. Europos komisija (EK) ir Lietuva pasirašė Lietuvos ekonominės politikos pirmunų bendrąjį vertinimą iki 2005 m. Jį pasirašęs ūkio ministeris Valentinas Milaknis teigė, jog dokumento tikslas – nustatyti pagrindinių ūkio vidutinės trukmės plėtojimo gaires, užbaigiant pereinamąjį ekonomikos laikotarpį ir pasirengiant Lietuvos narystei Europos sąjungoje. V. Milaknis tvirtino, kad "Lietuvo-

je jau įveiktos Rusijos krizės sukeltos neigiamos pasekmės ir prasidėjo spartus ūkio atsigavimas, o numatytų priemonių įgyvendinimas leis toliau išlaikyti pakankamą pagreitį".

Šiuo dokumentu pripažinta Lietuvos pažanga tvarkant šalies ūkį ir įgyvendinant vykdomas reformas; įvertintas valiutos ir bankų žinybos pastovumas. EK dabar galės stebėti, kaip Lietuva vykdo savo įsipareigojimus ir kontroliuos, kaip įgyvendinama Lietuvos prisiimta ekonominės plėtros programa. Bus pateikiamos reguliarios EK atskaitos.

Punsko problema įstrigusi

BNS/LGTIC žiniomis, Lenkijos lietuviškojo Punsko miestelio viršaitis Vytautas Liškauskas paneigė spaudai padarytą pranešimą apie Lenkijos pasienio vyriausiojo komendanto generolo Mareko Bienkowskio vizitą Lietuvoje. Pastarasis teigęs ministeriui pirmininkui Andriui Kubiliui, kad "tariasi su Punsko viršaičiu ir Tarybos pirmininku, norėdamas geranoriškai išspręsti užkardos klausimą".

V. Liškauskas tvirtino, jog negalima geranoriškumu pavadinti pasieniečių žingsnį traukiant viršaitį į teismą už tai, kad nedavė leidimo Punske statyti 37 metrų aukščio radijo bokštą ir gardą šunims laikyti. Jis taip pat sakė, kad užkarda įsitvirtinusi – jau statomi penki garažai ir katilinė, ir niekas nekalba apie naują jos įsteigimo vietą.

Sienos ir apsaugos įstatymas

BNS/LGTIC praneša, kad gegužės 26 d. įsigaliojo Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymas. Juo nustatoma Lietuvos valstybės sienos ir pasienio teisiniai režimai, tvarkoma pasienio kontrolės punktų veikla ir valstybės sienos apsaugos organizavimas. Dokumentas numato supaprastintą sienos kirtimo tvarką, taip pat atitinkamus reikalavimus Lietuvos teritorinei jūrai bei oro erdvei. Šiame įstatyme taip pat numatyta Lietuvos ir užsienio valstybių kariuomenių vykimo per valstybinę sieną tvarka, atsakomybė už valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimus, draudimas gabenti per valstybės sieną branduolinį arba kitą masinio naikinimo ginklą ir kt.

Prezidentas Vokietijoje

Gegužės 30 d. – birželio 4 d. d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Vokietijoje, kur dalyvavo pasaulinės parodos "Expo 2000" atidaryme, apžiūrėjo Lietuvos, Vokietijos, Europos sąjungos bei Krikščionybės paviljonus, skelbia ELTA/LGTIC. Jis taip pat susitiko su Vokietijos prezidentu Johannes Rau., Berlyno burmistru Eberhard Diebgen ir Berlyno parlamento rūmų atstovais. ŠAS (NATO) seminare politinių ir karinių sprendimų priėmimo klausimais V. Adamkus skaitė pranešimą apie tolesnės ŠAS plėtros būtinybė.

Posėdžiavo su lenkais

Šeštoji Lietuvos ir Lenkijos seimo narių susirinkimo sesija, "Lenkija ir Lietuva kelyje į Europos sąjungą", įvyko birželio 1-3 d.d. Varšuvoje. ELTOS/LGTIC žiniomis, sesijoje buvo svarstomi dokumentų projektai, vyko kiti darbiniai susitikimai. Europos parlamento vicepirmininkas Guido Podesta skaitė pranešimą "Suvienyta Europa bei Lietuva ir Lenkija". Sesijos posėdžiuose kalbėjo Lietuvos ir Lenkijos vyriausieji derybininkai dėl narystės Europos sąjungoje Vygaudas Ušackas ir Janas Kulakovskis, susirinkimo dalyviai nagrinėjo parlamentų vaidmenį kelyje į Europos sąjungą. **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Klysta kartais ir teismai

Thomas Sophonow, 45 metų amžiaus, buvo paleistas iš Vinipego kalėjimo, kur jis išbuvo ketverius metus. Paaiškėjo, kad jis buvo nekaltai nuteistas už šešiolikametės nužudymą. Net tris kartus teistą už tą patį dalyką (pirmą kartą prisiekusieji nesugebėjo prieiti sprendimo), kitus du sykius teismas rado jį kaltu, nors jis ir turėjo pasiteisinimą nužudymo metu buvęs kitoje vietoje, o jo apkaltinimas buvo paremtas liudininkų teigimu, kad "aukštas, plonas žmogus" buvo matytas nusikaltimo vietoje. T. Sophonow kančių kelias tęsėsi ištisus 18 metų, kol pagaliau Vinipego policijos ir valdžios atstovai jo atsiprašė už padarytą žiaurią klaidą. Jo šeima, žmona ir trys vaikai, gyvena Britų Kolumbijoje, kur ir jis gyveno, o Vinipege tą nelemtą dieną atsirado belankydamas savo gimines. Laimė, kad Kanada neturi mirties bausmės, nes tokiu atveju atsiprašymas būtų menka paguoda. Tai jau ne pirmas atvejis, kad nuteistieji už nužudymus būna vėliau išteisinti, daugiausia po didelių artimųjų ir rūpestingų advokatų pastangų. Kanados žiniasklaidoje gana ilgai buvo komentuojami teismų paklydimai nekaltai nuteisiant už nužudymus David Milgaard, Donald Marshall, Guy Paul Morin, kurie vėliau buvo išteisinti.

Sandra Gwyn, rašytoja ir žurnalistė, buvo apdovanota *Order of Canada* žymenimi savo 65-to gimtadienio proga už pasiekimus savo profesijoje ir už pagalbą jauniems rašytojams ir menininkams. Karalienės atstovė A. Clarkson ją apdovanojo specialioje ceremonijoje jos Toronto namuose, nes šiuo metu ji sunkiai serga ir negali vaikščioti. 1984 metais S. Gwyn buvo laimėjusi Generalinio gubernatoriaus premiją už savo knygą.

Naujas Toronto įstatymas draudžia vairuotojams sustabdžius automobilį leisti motorui veikti ilgiau nei 5 minutes. Birželio pradžioje, kai oro tarša kelias dienas buvo pasiekusi nepriimtinus lygius, policija pradėjo bausti už šio įstatymo nesilaikymą. Per vieną dieną buvo nubausti 11 vairuotojų bei 23 buvo perspėti. Baudos nemažos – $105 kiekvienos pražangos atveju, plius $25 viršbaudžio teismui pripažinus kaltę. Miesto tarybos narys J. Layton ragina vairuotojus laikytis šio įstatymo, nes Toronto oro tarša vasarą

(Nukelta į 6-tą psl.)

Mūsų kartos našta

DR. JONAS KUNCA, Australija

Laikas gelbėti Lietuvą

Dabartinė lietuvių karta, taigi ir mes, išeiviai, privalome gelbėti mūsų tautą ir valstybę, kuri yra patekusi į didelį pavojų. Tai yra mūsų visų istorinė pareiga.

Ne laikas save raminti, kad viskas savaime išsispręs mums ramiai besėdint. O tai būtų apgaulinga iliuzija ir apgavimas tų, kurie vienaip ar kitaip žuvo kovodami už Lietuvos laisvę ir ateitį.

Lietuva atgavo nepriklausomybę vieningai veikiant visai tautai ir padedant susidėjusiom aplinkybėm. Mūsų valstybė tapo laisva su Vilnium ir Klaipėdos uostu ir dar be jokių užsienio skolų. A. Smetonos valdžia dar paliko sutaupytą auksą, saugomą svetimuose bankuose. Sovietinė sistema padarė daug žalos, bet paliko elektrifikaciją ir gerų kelių tinklą. Partizanų aukų dėka į Lietuvą neatvyko tiek daug rusų kolonistų, kaip kad į kitas dvi Baltijos šalis. Taigi laisvo gyvenimo pradžiai sąlygos buvo geros. Tik reikėjo sumaniai ir taupiai tvarkytis pereinant į demokratinę ir laisvos rinkos sistemą.

Žmonės patikėjo atstatymo darbą Sąjūdžio ir kitų vadam, kurie, deja, pasirodė tokio darbo nesugebantys. Dar daugiau, patys tai pamatę jie laikėsi įsikibę į valdžią ieškodami neužsitarnautos garbės, o dažnai ir pasipelnymo. Į administraciją buvo skiriami asmenys pagal partinį kriterijų, o ne pagal kompetentingumą.

Turint nesumanią vadovybę ir netinkamus tarnautojus, kurie dažnai dar buvo ir nesąžiningi, išplito netvarka visose valdžios įstaigose ir bankuose, prasidėjo spekuliacija ir korupcija valstybiniu mastu.

Gaunamos iš užsienio paskolos krašto atstatymui pateko į spekuliantų kišenes, o iš jų į užsienio bankų asmenines jų sąskaitas.

Valstybės turtas buvo privatizuojamas labai nevykusiai, o iš to gaunami pinigai nepanaudojami šalies atstatymui. Viena iš didžiausių krašto įmonių "Mažeikių nafta" buvo dovanota amerikiečių firmai ir dar įsipareigojant garantuoti tos privatizuotos įmonės paskolas ateityje. Pasiteisinimas, kad tuo būdu norėta išvengti tos įmonės patekimą į rusų rankas, pasirodė esąs klaidinantis. "Williams" bendrovė dabar pati derasi su rusais ir žada jiems leisti dalyvauti naftos versle. Ko gero, amerikiečiai "Mažeikių naftą" gali parduoti rusam. Sutartis to neuždraudžia... O kol kas ta įmonė dirba nuostolingai. Vėl mūsų valdžia ją turi gelbėti. Bet tai tik vienas pavyzdys, kaip vyksta Lietuvoje privatizacija.

Valdžios dezorganizacija ir korupcija nuvedė Lietuvą į dabartinę padėtį. Valstybės skolos viršija 13 milijardų litų, o biudžete dar vis yra trūkumas ir po jo pertaisymo. Gali tekti jį dar kartą sumažinti birželio-liepos mėnesį. Ekonominė padėtis yra liūdna. Iš bėdų nebus galima greit išbristi net ir sumaniai valdžiai, jei tokia atsirastų po spalio mėnesio seimo rinkimų.

Prie ekonominės krizės prisideda dar viena problema. Mūsų tauta pradėjo mažėti, nes gimsta per mažai vaikučių, kad užpildytų mirusių vietą. Tai gyvybinis reikalas. Eidami toliau šituo keliu, galime išnykti be svetimų okupacijų pagalbos. Maža latvių tauta po vos 50 metų sumažės per pusę, nes ten gimsta vos po 1,09 vaikas vienai latvei. Pas mus yra tik šiek tiek geriau. Bet išnykimo pavojus grasina ir lietuvių tautai. Ir čia privalom ieškoti išeities. Privalom remti daugiavaikes šeimas, stiprinti moralę, mažinti alkoholizmą, puoselėti tautos pagrindą – šeimą, užuot sekę Vakarų pavyzdžiu.

Gyvename istorinės krizės momentą. Mūsų laimėjimas nebus lengvas, nes ilga sovietinė okupacija apgadino žmonių mąstyseną ir kartu jų elgesį. Mums reikia ieškoti sumanesnių ir tauresnių vadų, kad jie suorganizuotų pakrikusią administraciją, drastiškai sumažintų institucijų, tarnautojų ir visokių neaiškios paskirties komisijų skaičių, sutvarkytų teisėsaugą, sumažintų skirtumą tarp turtingųjų ir vargšų, priverstų valdininkus tarnauti žmonėm, o visus gyventojus – gerbti įstatymus. Tik tokioj valstybėj bus galima įgyvendinti reikiamas reformas.

Mes, išeiviai, nedalyvaujame valdyme. Bet tai nereiškia, kad turime ramiai sėdėti, kai mūsų šalis yra pavojuje, į kurį ją įstūmė, deja, mūsų pačių žmonės.

Šią vasarą įvyks Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovų suvažiavimas Vilniuje. Be pačios išeivijos reikalų, tiem atstovam vertėtų aptarti ir mūsų Tėvynės gelbėjimo reikalą kartu su vyriausybės ir seimo nariais. Tai būtų pozityvus išeivijos įnašas.

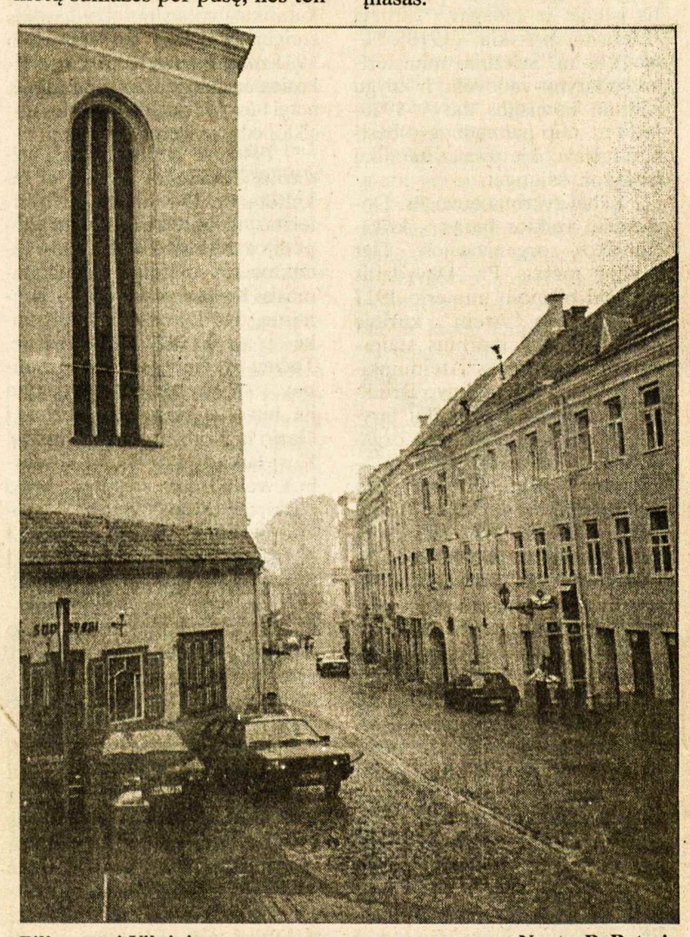

Pilies gatvė Vilniuje **Nuotr. R. Puterio**

Šiame numeryje

Mokslas ir pasiruošimas
Lengvabūdiškai pasirinktas darbas neduoda gilesnio pasitenkinimo

Mūsų kartos našta
Reikia ieškoti sumanesnių ir tauresnių vadų

Mokslo ir tikėjimo didvyris
Vatikano radijas prisimena kankinį prof. Praną Dovydaitį

Lietuvoje siaučia bulvarinė žiniasklaida
Daug kam "senieji geri laikai" mielesni už laisvę

Metai sovietinės Lietuvos radijuje II
Laisvės problema pokalbiuose laiks nuo laiko iškildavo

Alšėnienės trilogija – kiauros valtys
Graudu, kad jaunų merginų gyvenimai nušliaužia į dumblą

Ilgai laukti sąrašai
Lietuviai, rizikuodami savo gyvybe, gelbėjo žydus

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $43, pusmetinė – $22, rėmėjo – $53, garbės – $63. Oro paštu į užjūrius – $140. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $43.00, patron $53.00, sponsor $63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Šv. Kazimiero šventovė Vilniuje. Šalia jos – miesto rotušė — Nuotr. R. Puterio

Lietuvos kankiniai

Mokslo ir tikėjimo didvyris

Nepriklausomybės akto signataras, daugelio organizacijų veikėjas, aštuonių mokslinių žurnalų steigėjas bei redaktorius, universiteto profesorius PRANAS DOVYDAITIS

A. a. Pranas Dovydaitis gimė 1886 m. Runkių kaime, Višakio Rūdos parapijoje, Marijampolės apskrityje. 1908 m. rudenį išvyko studijuoti į Maskvos universiteto Teisės fakultetą, kurį baigė 1912 m. Paskui dar metus tęsė studijas Istorijos-filologijos fakultete. Priėmė pasiūlymą vykti į Vilnių ir perimti iš A. Smetonos "Vilties" redagavimą.

Pirmojo pasaulinio karo metais Pr. Dovydaitis įsijungė į Lietuvių draugiją nukentėjusiems nuo karo šelpti. 1917 m. buvo Vilniaus konferencijoje išrinktas į Lietuvos tarybą, tapo vienu iš Nepriklausomybės akto signatarų.

1919 m. krizės laikotarpiu, Pr. Dovydaičiui buvo pavesta sudaryti mėnesį teišsilaikiusį trečiąjį ministerių kabinetą. Tuo aktyvi politinė Pr. Dovydaičio veikla užsibaigė, ir jis didžiausią dėmesį skyrė švietimui, krikščioniškoms organizacijoms, akademiniam darbui, žurnalų leidybai, publicistikai.

1916 m. besisteigianti Kaune "Saulės" gimnazija pakvietė Pr. Dovydaitį jai vadovauti. Dirbdamas direktoriumi, jis prisidėjo prie "Saulės" draugijos veiklos steigiant gimnazijas ir progimnazijas visoje Lietuvoje. Jis įsteigė ir redagavo žurnalą "Lietuvos mokykla" (1918), buvo 1919 m. Švietimo ministerijos sudarytos vadovėlių ir knygų leidimo komisijos narys. 1920-1924 m. taip pat vadovavo besikuriančiai Lietuvos katalikų mokytojų sąjungai.

Labai svarbus buvo Pr. Dovydaičio veiklos baras – krikščioniškos organizacijos. Dar studijų metais Pr. Dovydaitis nuo pat pirmojo numerio 1911 m. redagavo "Ateitį", kurioje paskelbė labai svarbius staipsnius, paskatinusius Ateitininkijos veiklą. 1921 m. buvo išrinktas Vyriausios ateitininkų tarybos pirmininku, keičiantis organizacijos struktūrai 1925 m. – išrinktas pirmuoju vyriausiu Ateitininkų federacijos vadu. Juo išbuvo iki 1927 m., kai jį šiose pareigose pakeitė prof. S. Šalkauskis, Pr. Dovydaičiui buvo suteiktas nuolatinio federacijos garbės pirmininko vardas.

Tuomet Pr. Dovydaitis rūpinosi socialinėmis problemomis. 1928-1934 m. buvo Darbo federacijos vicepirmininkas, 1934-1940 m., pasikeitus struktūrai, Krikščionių darbininkų sąjungos pirmininkas, atsakingasis "Darbininko" redaktorius ir leidėjas. Jo vadovavimo laikotarpiu Lietuvos krikščionių darbininkų sąjūdis įsiliejo į Lietuvos katalikų akcijos veiklą. 1927 m. Pr. Dovydaitis buvo išrinktas į Katalikų veikimo centro vyriausiąją valdybą, o 1931-1938 m. šioje valdyboje ėjo vicepirmininko pareigas. Jis vienokiu ar kitokiu būdu veikė ar buvo susijęs su visomis katalikiškomis organizacijomis. Didelį dėmesį skyrė ateitininkams moksleiviams bei pavasarininkų judėjimui. Už pastarąją veiklą bei kritiškus pasisakymus tautininkų politikos atžvilgiu Pr. Dovydaičiui 1932 m. tris mėnesius teko kalėti, taip pat 1936 m. buvo porai mėnesių atleistas iš universiteto.

Tebedirbdamas gimnazijoje, Pr. Dovydaitis įsijungė į akademinį darbą 1920 m. įsikūrusiuose Aukštuosiuose kursuose. 1922 m. palikęs gimnaziją iki 1940 m. dirbo profesoriumi Lietuvos universitete. Teologijos-filosofijos fakultete buvo Religijų istorijos katedros vedėju.

Perėjęs dirbti į universitetą, šalia paskaitų didžiąją laiko dalį skyrė savo įsteigtų žurnalų redagavimui. Iš viso jis įsteigė ir redagavo aštuonis žurnalus. Be jau minėtų, Pr. Dovydaitis rengė šiuos žurnalus: gamtos mokslų – *"Kosmos"* (1920 m.) ir jo priedą *"Gamtos draugas"* (1929 m.), filosofijos žurnalą *"Logos"* (1921 m.), katalikėms moterims skirtą leidinį *"Naujoji vaidilutė"* (1921 m.), religijų istorijos ir mokslo – *"Soter"* (1924 m.). Įvairiais laikotarpiais bendradarbiavo ir kituose žurnaluose bei dienraščiuose.

Įvertinant visą Pr. Dovydaičio akademinę mokslinę veiklą 1935 m. jam buvo suteiktas filosofijos daktaro laipsnis. Pr. Dovydaitis buvo vienas iš Lietuvių katalikų mokslo akademijos steigėjų. Jai taip pat atstovavo 1931 m. pradėtos leisti Lietuviškosios enciklopedijos redakcijoje, netgi buvo iki pat 1940 m. šios enciklopedijos viceredaktoriumi.

1940 m. liepos mėnesį uždarius Teologijos-filosofijos fakultetą Pr. Dovydaitis buvo atleistas iš universiteto, enciklopedijos redakcijos, žurnalų redaktoriaus pareigų. Saugodamasis Kaune prasidėjusių suėmimų, Pr. Dovydaitis pasitraukė į savo ūkį Paprieniuose. Tačiau ir čia neišvengė trėmimų. 1941 m. birželio 14 d. rytą jis buvo suimtas ir išvežtas į Gario lagerį Sverdlovsko srityje. Kurį laiką ten dirbo miško darbus, vėliau, jam nusilpus, buvo paskirtas dirbti "zonoje" – stovyklos viduje. 1942 m. liepos 13 d. išsiųstas kartu su kitais į Sverdlovsko kalėjimą tardymui.

Visa Pr. Dovydaičio ankstesnė visuomeninė veikla buvo laikoma nusikalstama, be to, apkaltintas vadovavimu kontrevoliucinėms organizacijoms. Tačiau tokių kaltinimų net ir sovietams nepakako sušaudyti žmogų, todėl Pr. Dovydaičiui 1942 m. vasarą buvo sudaryta antroji byla: neva jis, kalinamas Gario lageryje, įstojęs į "Lietuvių gelbėjimo komitetą" ir siekė ginkluotu sukilimu išlaisvinti lageryje kalinamus lietuvius bei pereiti į vokiečių pusę kovoti prieš Sovietų Sąjungą.

1942 m. spalio 17 d. Ypatingojo pasitarimo sprendimu Pr. Dovydaitis apkaltintas pagal RSFSR baudžiamojo kodekso 58 straipsnio 2, 4, 10 ir 11 skirsnius bei nuteistas "už aktyvią kovą prieš revoliucinį judėjimą ir antitarybinę agitaciją" sušaudyti. Egzekucija įvykdyta 1942.XI.04 Sverdlovske. Kapo vieta nežinoma. **Vatikano radijas**

Lietuvoje siaučia bulvarinė žiniasklaida

Ji nuolat puldinėja prof. Vytautą Landsbergį, dabar užpuolė buvusį sovietmečio rezistentą kun. A. Keiną

KAZYS BLAŽEVIČIUS, Kaunas

Lietuvoje daug kalbama apie teisinės reformos vykdymą. Tačiau negalima sakyti, kad toji reforma vykdoma žmogaus ir visuomenės labui. Š.m. sausio 21 d. "Paskutinės kryžkelės" laidoje buvo aptariama bulvarinio laikraščio "Vakaro žinių" (vyr. red. R. Jarmalavičius) antivisuomeninė veikla. Iš teisininkų pasisakymų paaiškėjo, kad paprastas doras žmogus praktiškai neturi jokių šansų apsiginti nuo spaudos ir eterio piratų ir šmeižto.

Vadinamoji "Ketvirtoji valdžia" diktuoja savo žaidimo taisykles visuomenės teisėsaugai ir netgi Valstybės saugumo komitetui! Per dešimtį metų "Ketvirtoji valdžia" paskleidė daug melo ir šmeižto, tačiau nė vienas toks nusikaltėlis, padaręs didžiulę žalą valstybės prestižui, nebuvo nubaustas. Štai kokią teisinę sistemą turime…

Bolševikmečiu partijos bosai, norėdami "sutvarkyti" jiems neparankų asmenį, paslaugiems plunksnagraužiams liepdavo parašyti iš piršto laužtą feljetoną, ir tokio nelaimėlio karjera dažniausiai baigdavosi Sibire.

Mūsų laikais tie plunksnagraužiai įsitaisė bulvarinėje spaudoje ir ištikimai tarnauja naujiesiems bosams. Pagal tų bosų nurodymus jie rašo viską, kas jiems įsakoma. O dažniausiai įsakoma šmeižti dorus žmones, iš širdies dirbančius tautos ir valstybės labui.

Dešimtį metų kasdien koneveikiamas blogio ir skurdo imperijos priešas Nr.1 Vytautas Landsbergis, išdrįsęs lemiamu momentu pasakyti ir pareikalauti "Kas pavogta, turi būti grąžinta!" Pavogtoji laisvė buvo grąžinta. Tačiau daug kam iš gausios buvusių Kremliaus tarnų grupės "senieji geri laikai" mielesni už laisvę. Todėl nenuostabu, kad V. Landsbergis įvairių padugnių aršiai puolamas, kaltinamas įvairiausiom nesąmonėm. Tų nesąmonių priminti neverta, nes nė vienas "kaltinimas" per dešimtį metų nepasitvirtino ir nė vienas šmeižikas nebuvo nubaustas.

Spaudos ir eterio piratai dėl to nesijaudina – jie kuria naujas nesąmones, nes už tai kažkas dosniai moka. Nesijaudina ir mūsų teisėsauga, leisdama kenkėjams nebaudžiamai siausti. Visa tai vadinama "demokratija"… Yra vilties, kad greitai bus priimtas įstatymas, pagal kurį kiekvienas šmeižikas turės atsakyti už savo "veiklą".

Neseniai bulvarinė spauda savo geluonį nukreipė į kunigą patriotą, disidentą, tiesos žodžio skleidėją Algimantą Keiną. Bulvarinės spaudos bosams labai nepatinka kun. A. Keinos nuolat keliama teisingumo, doros, patriotizmo ir idealizmo svarba nūdienos sumaištyje.

Kodėl kun. A. Keinos neapkenčia bulvarinė spauda ir "senų gerų laikų" apologetai? Ogi dėl tų pačių dalykų, dėl kurių jį okupacijos metais persekiojo Lietuvos bolševikai: dėl tiesos žodžio, visuomenės dvasios ir dorovės stiprinimo, patriotizmo ir idealizmo, dėl pastangų padėti tautai prisikelti iš bolševikinio dvasinio ir dorovinio nuosmukio, didžiulės pagarbos visiems, kritusiems kovose už Tėvynės laisvę.

Kun. A. Keinai po Dievo ir žmogaus didžiausia vertybė yra Tėvynės laisvė. Atrodo, visi turėtume didžiuotis tokiu tauriu savo tautiečiu. Deja, idealai, kurie kun. A. Keinai ir kiekvienam doram lietuviui yra šventi, bulvarinei žiniasklaidai tėra patyčių objektas.

Visi "argumentai", šmeižiantys kun. A. Keiną, yra tiek primityvūs, kad neverti komentarų. Antraštės, kaltinančios kun. A. Keiną, kalba pačios už save: "Senutę sumušė klebonas" ("Kauno diena", 1999.IX.2, nr. 204); "Nokdaunas zakristijoje" ("Laikinoji sostinė", 1999.IX.4, nr. 206); "Karmelitų bažnyčia: riba tarp sielovados ir politikos" ("Kauno diena", 1999.IX.21, nr. 220); "Dievo tarnas ar inkvizitorius" ("Laikinoji sostinė", 2000.I.15, nr. 12). Kad tuose rašiniuose buvo paskleistas grynas melas, įrodo ir tai, jog redakcijos neišdrįso paskelbti kun. A. Keinos atsakymo į minėtą rašliavą.

Savo svarų indėlį į kun. A. Keinos šmeižimą įnešė ir televizijos savo laidose LRT "Septynios Kauno dienos", 1999.X.4; LRT "Miestas be kaklaraiščio", 2000.I.25, pakartota 2000.I.28.

Žmonės, pažįstantys sovietų laikais persekiotą kun. A. Keiną, ryžtingai smerkia bulvarinės žiniasklaidos pastangas apšmeižti dorų žmonių gerbiamą ir mylimą didį Lietuvos patriotą. Todėl keliolika visuomeninių organizacijų 2000.I.28 kreipėsi į Lietuvos žurnalistų etikos komisiją, prašydamos išnagrinėti kun. A. Keinai tariamus "nusikaltimus", apginti dorą lietuvį nuo smurtininkų, deramai įvertinti spaudos ir eterio piratų antivisuomeninę veiklą. Tokiam veiksmui precedentas jau yra: Lietuvos žurnalistų etikos komisija R. Jarmalavičiaus redaguojamas "Vakaro žinias" pripažino smurtiniu leidiniu su iš to išplaukiančiom pasekmėm. Deja, Lietuvos žurnalistų etikos komisija kun. A. Keinos nuo smurtininkų dar neapgynė. Apdrabstytas žiniasklaidos purvu, pasitraukė į švaresnę aplinką – į Kavarską – toliau nuo spaudos ir eterio piratų.

Išlydint kun. A. Keiną iš Kauno, oficialioje atsisveikinimo iškilmėje buvo pasakyta: "Okupacijos metais Jūs, gerbiamas Algimantai, likote ištikimas Bažnyčiai, Tėvynei ir tautai, nepalaužė Jūsų okupantai ir jų tarnai. Nepriklausomoje Lietuvoje už tai negali Jums atleisti KGB valdoma visų rūšių purvasklaida. Purvasklaidai neegzistuoja tokios sąvokos, kaip patriotizmas, idealizmas, Tėvynės meilė, tiesa ir teisingumas – idealai, kurie Jums, gerbiamas Algimantai, visą gyvenimą buvo aukščiausios vertybės. Už tai, kad Jūs visą gyvenimą skleidžiate tuos idealus, Jus myli ir gerbia patriotai visur, kur Jūs dirbate, o ypač Kaune. Išlydėdami Jus į Kavarską, mes tikime, kad naujoje parapijoje dori žmonės sutiks Jus su meile ir pagarba, nes kun. Algimanto Keinos pavardė, kaip ištikimybės Bažnyčiai, Tėvynei ir tautai sinonimas, plačiai žinoma visoje Lietuvoje".

Lietuvių koplyčios altorius Šv. Petro bazilikoje Romoje su Aušros Vartų Marijos paveikslu — Nuotr. K. Baliūnaitės

Dabartiniai rūpesčiai stebėtojo akimis

J. P. KEDYS, Vilnius

Sunkios derybos

Šiuo metu vyksta derybos tarp "Williams International", "Lukoil" ir kitų Rusijos naftos tiekėjų. Tos derybos vyksta jau kuris laikas, "Williams International" nieko apie šias derybas nepraneša. Tai primena laiką, kai Lietuvos valdžia nieko nepranešinėjo apie derybas su "Williams".

Ne tik opozicijos partijos kelia įvairiausius priekaištus Tėvynės sąjungai, bet ir buvęs jos narys, dabartinis liberalų partijos vadas R. Paksas paskelbė: "Williams" verslo planas žlugo…".

Ta proga Vilniuje lankėsi ir "Williams" bendrovės prez. J. Bumgarneris pas prez. V. Adamkų. Jis su juo turėjo gana ilgą pasikalbėjimą. Po jo prezidento atstovė spaudai pareiškė: "Prezidentas nėra derybų partneris, ir detalės prezidento nedomina".

Premjero pareiškimas

Premjeras A. Kubilius paskelbė ilgoką straipsnį, kuriame jis suminėjo svarbesnius Lietuvos laimėjimus ir trūkumus. Nors nuo 1996 m. Valstybės gyvenime žengtas nemažas žingsnis į priekį, tačiau būta ir klaidų bei nevykusių sprendimų: nepaveikus valstybės valdymas, nepakankama ir ne laiku reakcija į Rusijos ekonominę krizę, vėlavimas pertvarkyti monopolines ūkio šakas ir jas valdančias įmones, nesugebėjimą neutralizuoti atskirų ekonominių grupių įtakos vyriausybės veiklai sukėlė nepasitikėjimą partijos veikla ir Vyriausybės krizę. Nemažai prarasta ir dėl nesutarimų partijos viduje.

Nacionalsocialistinė partija

Ji įsteigta Šiauliuose. Jos steigiamajame suvažiavime dalyvavo 137 atstovai. Jon įsirašė apie 700 narių. Partijos programa sako, jog Lietuvos valdžia priklauso tautai. Pilietybę įgyja tik baltų kilmės žmonės. Pagal partijos įstatus, asmenys, ėję vadovaujamas pareigas komunistų partijoje ir užsienio slaptųjų tarnybų darbuotojai negali būti partijos nariais.

Landsbergis kaltina

Šis pakaltinimas buvo paskelbtas seime, kai A. Paulausko Naujoji sąjunga surinko arti 100,000 parašų, reikalaujančių pervesti 148,000 Lt. iš krašto apsaugos biudžeto į švietimą. Seimo pirm. V. Landsbergis pareiškė, jog tai "Rusijos politika". Jis pabrėžė, kad seimas nevykdys Rusijos politikos, nepaisant kokiu pretekstu Naujoji s-ga tai bandys paremti Rusiją.

Siūlomi pakeitimai

Priešininkai seimo rinkimų pagal partinius sąrašus siūlo pakeisti konstituciją, rinkti seimą tik iš 71 nario. Be to, jie siūlo panaikinti apskritis kaip teisiškai ir praktiškai nereikalingas. Mat kaimų gyventojai yra atstovaujami savivaldybių rinkimuose, ir apskritys tik primena "politrukus" išrinktom savivaldybėm.

Pasiutligė Klaipėdoje

Klaipėdos meras paskelbė Klaipėdą pasiutligės grėsmės miestu, nes per keletą dienų užregistuotas antras šios ligos atvejis. Šiuo potvarkiu uždrausta rengti gyvulių parodas, gaudyti valkataujančias kates bei šunis; skatinama rūpintis jų skiepijimu.

Partijų "vedybų" karštligė

Artėjant seimo rinkimams ir žinant įstatymą, kad partija, norinčioji patekti į seimą, turi peržengti 5% balsuotojų ribą, iškilo reikalas sudaryti jungtines grupuotes. Tarp LDDP ir Socialdemokratų atsirado jungimosi šalininkų. Tačiau netrūksta ir pasipriešinimo iš Socialdemokratų senų "vilkų", kurie nori pasilikti istoriniais socialdemokratais, žinomais visame pasaulyje.

Antrą susijungimo frontą organizuoja Lietuvos nacionaldemokratų vadas Rimantas Smetona. Jis kviečia krikščionis demokratus, Jaunąją Lietuvą, Demokratus, Respublikonų p-ją, Lietuvių tautininkų s-gą, Lietuvos laisvės lygą, Kazio Bobelio krikščionių s-gą, Stanislovo Buškevičiaus p-ją, Sauliaus Pečeliūno p-ją, Gediminą Sakalniką, Kazimierą Petruitį ir Antaną Terlecką. Pagal A. Smetoną, tai turėtų būti tautinių interesų gynimo frontas. Bet kaip tokio fronto interesus suderinti? Tam reikia jau Saliamono. Abejotina, ar R. Smetonai tai pavyks.

Lenkijos įtaka

Vilniuje Lietuvos kariuomenė perėmė Lenkijos dovanotus šarvuočius ir amuniciją. Šiais ginklais planuojama apginkluoti steigiamą bendrą lietuvių-lenkų batalioną "Lit-Pol-Bat". Iškilmė vyko prie seimo rūmų. "Lit-Pol-Bat" karinį dalinį pasveikino seimo pirm. V. Landsbergis. Ta proga tiems kariams buvo įteikta apie 100 pistoletų ir kitų ginklų, amunicijos, įskaitant 10 lenkų gamybos šarvuočių!

Labai neaišku, kokią prasmę turi steigimas "Lit-Pol-Bat" ir dovanos lenkų gamybos ginklų, kai visos pastangos dedamos įstoti į ŠAS (NATO), kai mūsų kariai apginkluojami JAV ginklais ir mokomi JAV kovos taktikos. Lietuvos kariuomenės vadas gen. Kronkaitis šiose iškilmėse nedalyvavo. Tai atliko V. Landsbergis Lietuvos-Lenkijos santarvės atnaujintojas. Klausimas, ar naujoji valdžia po rinkimų laikysis šios politikos?

Kai seimo pirm. V. Landsbergis sveikino naują "Lit-Pol-Bat" ir dėkojo už lenkų gamyklos šarvuočius bei ginklus, prez. V. Adamkus su užsienio reikalų min. A. Saudargu prezidentūroje aptarė ŠAS vaidmenį besikuriančioje Europos saugumo aplinkoje. Jie aptarė Europos tarybos padėtį Rusijos atžvilgiu ir dabartinius Lietuvos-Rusijos santykius, nesibaigiantį Rusijos-Čečėnijos karą.

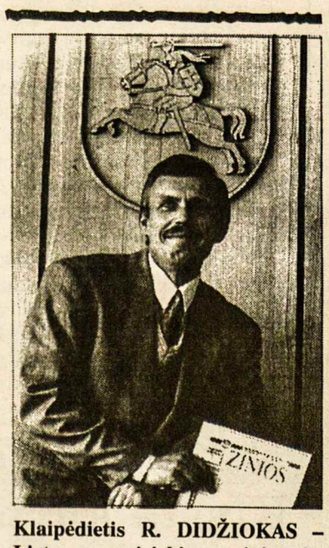

Klaipėdietis R. DIDŽIOKAS – Lietuvos susisiekimo ministeris. Jo ministerija panaikino eismo lengvatas pensininkams ir invalidams — Nuotr. A. Juškevičiaus

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.a. JUOZAS PAUKŠTYS

mirė 2000 m. birželio 10 d. sulaukęs 86 metų amžiaus. Lietuvoje paliko brolį Stanislovą ir seserį Oną su šeimomis.

Liūdi dukterėčia Elena Viržaitienė su vyru Ramučiu ir sūnumi Modestu.

AtA
JUOZUI PAUKŠČIUI
iškeliavus amžinybėn,

jo dukterėčiai ELENUTEI VIRŽAITIENEI, jos vyrui ROMUI ir sūnui MODESTUI bei giminėms Lietuvoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

A. E. Kuraičiai — *L. J. Vyšniauskai*
J. J. Šarūnai — *O. P. Polgrimai*
A. Pamataitis — *I. P. Baronai*
V. J. Šajaukos

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS SEKRETOREI
AtA
SALOMĖJAI NARKĖLIŪNAITEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jos seserims – STASEI TILVIKIENEI ir ANELEI PRAŠMUTIENEI Lietuvoje, seserėčioms – SALOMĖJAI SAKALIENEI ir ALDONAI MACKEVIČIENEI Amerikoje, seserėnams – BRONIUI bei RAIMONDUI TILVIKAMS ir GINTUI PRAŠMUTUI Lietuvoje, taip pat ir visiems kitiems artimiesiems Lietuvoje ir Amerikoje.

- - -Velionė buvo iškili žurnalistė, savo gyvenimą paskyrusi lietuviškai spaudai, visad sielojos dėl Lietuvos, labai aktyviai visur ir visada gynė lietuviškus reikalus ir kovojo už žmonių teises. - - -

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba:
pirm. – Kęstutis K. Miklas, nariai – Paulius Jurkus, Romas Kezys, Julius Veblaitis

SPAUDOS BALSAI

Naftos rūpesčiai nesibaigia

Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus vizitas Kazachstane

"Novoje ruskoje slovo" š. m. gegužės 16 d. laidoje rašo: "Į Astaną (Kazachstano sostinė) su oficialiu vizitu atvyko Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Nepaisant iškilmingo priėmimo ir abipusių užtikrinimų dėl nesugriaunamos lietuvių-kazachų draugystės, Lietuvos delegacijai nepavyko pasiekti jos svarbiausio tikslo – pastebimo Kazachstano naftos tiekimo nedirbančiai Mažeikių naftos perdirbimo gamyklai padidinimo.

Astanoje vykusiuose oficialiuose susitikimuose kazachų pusė diplomatiškai priminė Lietuvos svečiui, kad nors pagal dabartinę kvotą Kazachstanas gali transportuoti per rusų vamzdynų sistemą ligi 9.5 mil. tonų naftos per metus, tačiau tai nereiškia, kad jos pusė atiteks Lietuvai.

Beje, Astanos atsisakymas padidinti naftos pristatymą Lietuvai siejasi ne tik su kvotomis, bet ir su praleidžiamuoju vamzdyno pajėgumu. Išvadoje abi pusės sutarė padidinti naftos pristatymo kiekį šiais metais ligi 60,000 tonų per mėnesį (1999 m. buvo 50,000). Tai reiškia, kad nepaisant visų iškilmingų abiejų pusių pasisakymų apie draugystę ir strateginę partnerystę, karinės pagarbos svečiui ir dargi pasikeitimo ordinais (prezidentas Valdas Adamkus ir Nursultanas Nazarbajevas įteikė viens kitam Aukščiausius savo kraštų žymenis) Lietuvai tartis vis dėlto teks su Rusija".

Su Rusija yra tariamasi. "Tačiau, – rašo 'Ruskaja mysl' š.m. gegužės 18-24 d. laidoje, – pagal agentūros 'Bridge News' duomenis iš 278.5 tūkst. tonų gautų Mažeikiuose balandžio mėn., tik 15,000 pristatė 'Lukoil', 100,000 'Jukos', 50,000 'Rosneft', o likusią dalį įvairios mažesnės bendrovės".

Į Šiaurės Atlanto sąjungą

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. gegužės 18-22 d. laidoje rašo: "Žinomas Amerikos lenkų veikėjas ilgametis 'Laisvosios Europos' radijo stoties lenkų kalba skyriaus direktorius Jan Nowak-Jezioranski mano, kad Lietuvos kelias į ŠAS (NATO) yra sudėtingesnis negu tai buvo Lenkijos atveju. 'Turime prieš save daug didesnę kovą. Padėtis yra sunkesnė, bet kliūtys niekad neturėtų atbaidyti' – pareiškė Lenkijos spaudos agentūrai (PAP) Jan Nowak-Jezioranski. Jo nuomone, Sąjungos praplėtimo reikalą drumsčia Rusijos pažiūra. 'Rusijos prezidentas Vladimir Putin skelbia taikingą politiką su viena sąlyga, kad nebus ŠAS praplėtimo. Taip pat didesnio pasipriešinimo reikia laukti iš amerikiečių pusės, nes yra manoma, kad tolimesnis ŠAS plėtimas yra betarpis priartėjimas prie rusų sienos, o tai tariamai yra pavojinga, nes gali pakenkti santykiams su Rusija' – sakė Nowak-Jezioranski. Jo nuomone, reikia amerikiečiams aiškinti, kad tokia politika atneš priešingas pasekmes negu buvo siekiama. Jeigu ŠAS nebus praplėsta, atsiras neapsaugotų valstybių ruožas. Rusijoje tai bus priimta kaip tyli nuolaida rusų politikai. Tai gali priversti ne prie įprastinio, bet prie šaltojo karo atnaujinimo. (...) Rusijos politinis elitas turėtų suprasti, jog nėra jokių galimybių plėsti įtaką už savo sienų, ir tik po to galima bus su jais bendradarbiauti".

Tuo pačiu (ŠAS) klausimu "Ruskaja mysl" š.m. gegužės 18-24 d. laidoje rašo: "V. Landsbergis, kuris daug padarė, kad šiandien Lietuva būtų nepriklausoma, nenustoja kartoti apie grėsmę iš rytų", ypač po to, kai į Rusijos valdžią atėjo buvęs KGB karininkas. Konservatoriai yra įsitikinę, kad Lietuva įstos į ŠAS jau 2002 metais. Aukšti ŠAS pareigūnai visuose lygiuose giria Lietuvą kaip geriausiai iš visų Baltjos šalių pasiruošusią įstoti į ŠAS ir nedviprasmiškai priskiria ją prie pirmųjų kandidačių. (Priminsim, kad šiandien Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms vadovauja buvęs aukštas Pentagono pareigūnas). Nepamirškim, kad konservatorių balsuotojų branduolį sudaro nukentėjusieji nuo sovietų sistemos represijų, išvežtieji į Sibirą ir praradę artimuosius ('miško brolius') kovoje su emgebistais). Ši rinkėjų dalis prigąsdinta kartaus asmeniško kentėjimo ir šiandien yra pasiruošusi suveržti diržus, kad tik virš Lietuvos atsirastų amerikiečių branduolinis skėtis.

Melų rinkinys

Aleksander Pruszynski, buvęs Toronto "The Polish Express" laikraščio leidėjas ir vėliau kandidatas į Gudijos prezidentus, išgarsėjo dar ir tuo, kad 1991 m. per sovietų kontroliuojamą Vilniaus televiziją ragino Lietuvos lenkus boikotuoti referendumą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Šiais metais Minske jis išleido enciklopedinio pobūdžio knygą "Groch, kapusta i... brilanty". ("Žirniai, kopūstai ir... briliantai"). Knygoje, šalia "faktų", yra daug keistų nuomonių ir pasisakymų. Pvz. Brazauskas Algirdas. Paskutinis lenkiškai kalbantis LKP CK sekretorius. Jo senelės mergautinė pavardė yra Gedroyc, o jo originali pavardė – Brzezinski.

Vytautas Landsbergis arba Witold Landsberg. Vilniaus muzikologas, kuris apsimeta esąs lietuvis. Jo šeimos daugiuma gyvena Lenkijoje ir vadinasi Landsberg. Brolis Melburne veda lenkų kalba radijo programą.

Dabartinė Lietuva. Ar geri kaimyniniai santykiai su Lietuva yra galimi, jeigu lietuviai Lenkijos ir lenkų taip labai nekenčia, kad važinėja į Krokuvą apspjaudyti "didžiausio išdaviko" Jogailos sarkofago?

Waffen SS. SS kariniai daliniai, kuriuose be vokiečių dar tarnavo (...) 5,000 lietuvių, bet nebuvo nė vieno lenko. **J. B.**

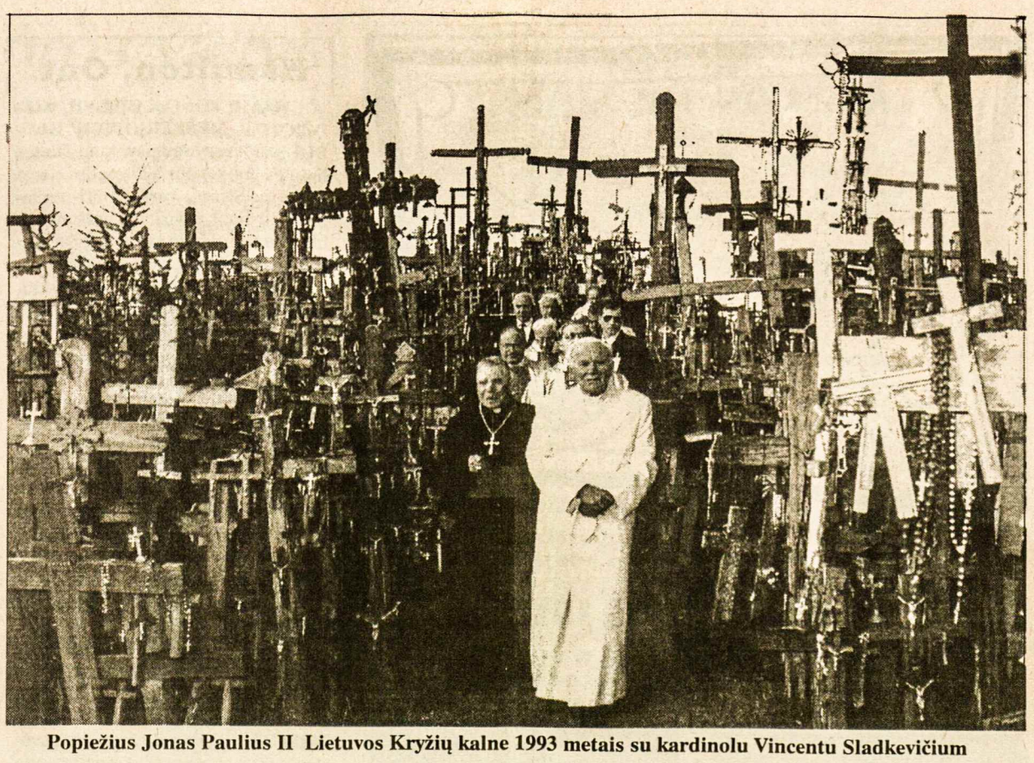

Popiežius Jonas Paulius II Lietuvos Kryžių kalne 1993 metais su kardinolu Vincentu Sladkevičium

Metai sovietinės Lietuvos radijuje II

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Šalia kultūrininko

Per tuos darbo metus radijuje, daugiausia laiko esu praleidęs su Petru Palilioniu. Iš dalies dėl to, kad būti netoli viens kito buvome apspręsti tiesiog darbo vietų, kurios buvo greta. Jis irgi man yra davęs nemaža patarimų, mokęs bendrauti su pašnekovais, atskleidęs įvairių radijo žurnalisto darbo gudrybių. Nebeprisimenu kokiomis aplinkybėmis gavau, bet tebeturiu rusišką knygą "Slogajemyje masterstva" (Meistriškumo dalys) apie žurnalistikos techniką, kurią Petras, regis, man padovanojo. Man imponavo P. Palilionio interviu technika, sugebėjimas sklandžiai ir korektiškai vesti pokalbius studijoje, gera dikcija, aukšta kalbos kultūra, o taip pat žmogiškosios savybės – dalykiškumas, konkretumas, racionalumas.

Petras Palilionis nebuvo partijos žmogus, bet "iš kur vėjas pučia" – jautė tobulai. Jis žinojo kas tinka, kas netinka minėti jo rengiamose kultūros laidose, kurios tačiau pasižymėjo racionalia, logiška mintimi ir gera režisūra. Neprisimenu, kad jo laidose būtų prasiveržęs koks nors nesuvaldytas pataikavimas ar noras įsiteikti savo darbdaviams. Man atrodė, kad Petras veikė labai racionaliai jo gyvenimo patirtimi nusibrėžtos laisvės-nelaisvės teritorijoje, ją aiškiai suvokdamas, bet per daug dėl to nesisielodamas ir ramiai sau užsidirbinėdamas duoną, vengiant bet kokios rizikos. Jo laidos būdavo vertos paklausyti, kad sužinotum kas vyksta ir kas atsitiko mieste valdžios palaikomos, pripažįstamos ir giriamos kultūros baruose. Bet jose veltui būtum laukęs ko nors netikėto, šiek tiek rizikingo, kas bent iš tolo primintų nepriklausomą, disidentinę laikyseną ar konvenanso nepripažįstančią mintį. Toks, pavyzdžiui, Kęstutis Genys, su jo šakotu ir sunkiai prognozuojamu charakteriu, nemanau, kad būtų galėjęs būti įdomus personažas kolegos Petro kultūros laidoms iš Kauno, nepaisant to, kad jis buvo ryškus, aktyvus ir vienas pagrindinių Kauno dramos teatro aktorių. Galbūt tai lėmė ir asmeniniai motyvai, skirtingos estetinės sampratos – juk abu, be kita ko, buvo dar ir poetai...

Kartais mūsų pokalbiai kabinete su Petru Palilioniu pasvirdavo prie bendresnių temų, ateities perspektyvų. Man regis, atvirai niekad nesame diskutavę tokių temų kaip Lietuvos nepriklausomybės galimybės ar pan., tačiau netiesiogiai – svarstant rašytojų kūrybą ar kitaip – laisvės problema mūsų pokalbiuose kažkaip laiks nuo laiko iškildavo. Detalių jau neprisimenu, bet atmintyje liko įstrigęs kolegos Petro šia prasme neįveikiamas nihilizmas: Vidmantai, naivu, naivu..., tai tik tušti žodžiai, nuo tikrovės atitrūkę svaičiojimai... Jo patirties akivaizdoje, aš, be abejo, atrodžiau jam tik naivus ir žalias berniukas.

Dovydaitis

Nebepamenu, kokiomis aplinkybėmis – ar dėl kabineto remonto, ar dėl kokių kitų priežasčių – kuriam laikui buvau perkeltas į kitą kabinetą pas radijo kolegą Vytautą Dovydaitį (1920-1995). Lig tol jokių artimesnių kontaktų su juo nebuvau turėjęs – pasilabindavome prasilenkdami koridoriuje ar susitikę gamybiniuose susirinkimuose ir tiek. Buvo žymiai už mane vyresnis ir darė užsisklendusio, kiek pavargusio, gal net gyvenimo aplamdyto ir nieko iš jo nebelaukiančio žmogaus įspūdį. Turėjo kojos negalią, kaip vėliau pats pasakojo, buvo kritęs su sportiniu lėktuvėliu iš padebesių, bet likęs gyvas. Koja buvusi sutraiškyta. Po sudėtingų operacijų ir visokių reabilitacijų gydytojams pavykę pasiekti, kad galėtų judėti savomis kojomis, be pašalinių pagalbos. Nežinau, ar ta jo kojos pėda buvo nuosava, ar dirbtinė, bet nešiojamas batas buvo aiškiai nenatūralios formos, ortopedinis, o jo eisena – labai nevikri, šlubčiojanti ir nesparti. Rūkė Vytautas Dovydaitis kaip garvežys, ir, jeigu neklystu, rusiškus papirosus "Bielomor kanal", kurių dūmo patraukus neįgudusiems naujokams užsiraitydavo ausys. Jo veidas, gal nuo gausaus rūkymo, atrodė pilkas kaip žemė, dantys buvo rudai geltoni, balsas dusulus, prikimęs, nors tartį turėjo raiškią ir aiškią.

Patekus į vieną kabinetą susidarė proga susipažinti iš arčiau. Buvo justi, kad kolega Vytautas draugyščių neieško ir laikosi atokiai. Ne todėl, kad būtų norėjęs specialiai ignoruoti, bet paprasčiausiai mus skyrė per didelis amžiaus skirtumas, ir man, kaip žaliam naujokui, jis tiesiog neturėjo laiko. Tačiau mane jo asmenybė domino. Domino gal ne tiek dėl jo paties būdo bruožų, kiek rūpėjo iš arčiau susipažinti žmogų, kurio tėvas priešKario Lietuvoje buvo viena didžiausių krikščioniškosios visuomenės asmenybių – Vasario 16-osios nepriklausomybės akto signataras, keletą mėnesių Lietuvos Respublikos ministeris pirmininkas, daugelio spaudos leidinių įkūrėjas ir redaktorius, universiteto profesorius, bet svarbiausia – visuomeninio ateitininkų sąjūdžio pradininkas, ideologas ir puoselėtojas. Tai profesorius Pranas Dovydaitis, bolševikų siumtas tuojau po Lietuvos okupacijos 1940-aisiais ir 1942-aisiais Rusijoje sušaudytas.

Mano paties tėvas buvo ateitininkas, tad ir savo vaikus jis stengėsi auklėti ateitininkiškų principų dvasia, nepaisant to, kad sovietinis režimas nepaliko nė menkiausios galimybės nekomunistinei visuomeninei raiškai. Iš savo tėvo aš palyginti neblogai žinojau kas buvo tie ateitininkai, kuo grindė savo pasaulėžiūrą, kokios asmenybės jiems vadovavo, ką jie buvo nuveikę. Jau tada per antikvarinius knygynus ir iš įvairių pažįstamų kolekcionierių buvau susirinkęs apypilnius "Židinio", "Naujosios romuvos", "Logos", "Kosmos", "XX amžiaus" komplektus, kuriuose be kita ko buvau skaitęs nemaža ir Prano Dovydaičio straipsnių. Be to, kaip tik tuo laiku buvau perskaitęs prof. Juozo Girniaus Čikagoje išleistą monografiją "Pranas Dovydaitis", tad man stačiai nežėjo panages patirti ir apie Vytauto Dovydaičio asmenybę.

Kanadiečio VYTAUTO STAŠKEVIČIAUS diakonato šventimuose Romoje dalyvavę tautiečiai: Iš kairės: prel. A. Bartkus, ambasadorius K. Lozoraitis, prel. J. Staškevičius, prel. S. Žilys, diakonas V. Staškevičius, giminaitė iš Toronto K. Baliūnaitė, prel. K. Dobrovolskis; antros eilės viduryje – kun. G. Grušas, kun. S. Kulbokas

Akimirka iš diakonų šventinimo apeigų Šv. Pauliaus bazilikoje Romoje š.m. gegužės 25 d. Šventinamųjų tarpe – ir VYTAUTAS STAŠKEVIČIUS iš Toronto-Mississaugos Nuotr. K. Baliūnaitės

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip $100,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą
per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ !

"Mirė Kryžių kalno kardinolas"

Tarptautinė spauda apie Lietuvos kardinolą a.a. Vincentą Sladkevičių

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus mirtis atkreipė visos Bažnyčios užuojautos kupiną žvilgsnį į Lietuvą – šią didelę mūsų Bažnyčios netektį pastebėjo visas katalikiškas pasaulis, o tarptautinių žinių agentūrų ir spaudos puslapiai vėl prisiminė kardinolo Vincento Sladkevičiaus nuopelnus ne tik Lietuvos, bet ir Visuotinei Bažnyčiai.

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" dvigubame pirmadienio ir antradienio numeryje paskyrė daugiau negu puslapį kardinolui Vincentui Sladkevičiui. Pirmajame puslapyje spausdinama kardinolo nuotrauką, o 13-tame puslapyje išsami kardinolo Vincento Sladkevičiaus biografija, iliustruota nuotrauka iš Kryžių kalno – kardinolas Sladkevičius ir popiežius Jonas Paulius II eina centriniu Kryžių kalno taku tarp nesuskaičiuojamų kryžių. "Mirė Kryžių kalno kardinolas", – šitaip prasideda straipsnis apie kardinolą Vincentą Sladkevičių Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano".

Straipsnyje kardinolas Vincentas Sladkevičius iškeliamas kaip Bažnyčios Ganytojas, svarbiausius jo biografijos momentus sujungiant su visuotinės Bažnyčios kontekstu, su popiežiaus veikla.

Daug vietos skirta kardinolo kalboms popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje metu, kardinolo ir Šventojo Tėvo kalboms, pasakytoms per vizitus "Ad Limina" 1983 ir '88 metais. Tačiau viso dėstymo fone lieka Kryžių kalnas, kaip mūsų tautos simbolis, kuris griaunamas ir trypiamas, kiekvieną kartą naujai prisikeldavo.

1999 metų rugsėjo mėnesį, kai Lietuvos vyskupai lankėsi Romoje su vizitu "Ad Limina", popiežius, apžvelgdamas kartu su vyskupais Bažnyčios nueitą kelią nuo Jo apsilankymo Lietuvoje, pastebėjo: "Pernelyg ilgas buvo jūsų kryžiaus kelias", – tarsi norėdamas priminti, kad to kryžiaus kelio padariniai neišvengiamai jaučiami ir šiandienos Bažnyčios gyvenime. Nors kardinolas Sladkevičius dėl silpnos sveikatos jau nebedalyvavo šiame susitikime su popiežiumi, tačiau vyskupų konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis, kreipdamasis į Šventąjį Tėvą, pasveikino jį kardinolo vardu, kuris, – kaip sakė arkivyskupas Bačkis, – jungiasi su mumis širdimi ir malda.

Šiais metais, lietuvių jubiliejinės maldingos kelionės į Romą metu susitikęs su lietuviais piligrimais, Šventasis Tėvas apgailestavo, kad dėl pablogėjusios sveikatos kardinolas neatvyko į Romą.

Straipsnis Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano" baigiamas pastebėjimu, jog tokių nepalaužiamų ganytojų, kaip kardinolas Vincentas Sladkevičius, drąsos ir tikėjimo dėka Bažnyčia Lietuvoje gali kartu su popiežium ir Visuotine Bažnyčia giedoti "Te Deum" už atgautą laisvę.

Apie kardinolo Vincento Sladkevičiaus mirtį pranešė ir tarptautinės žinių agentūros: italų ANSA, prancūzų AFP, katalikiška žinių agentūra KNA vokiečių kalba, angliškai – AP. Šiuose trumpuose pranešimuose pažymima kardinolo Vincento Sladkevičiaus ištikimybė Bažnyčiai, jo ganytojinis uolumas ir nesvyruojantis pasitikėjimas Dievu.

Trumpą žinutę, kurioje komentuojama Šventojo Tėvo užuojautos telegrama Kauno arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui dėl kardinolo mirties, antradienio numeryje išspausdino ir italų katalikų dienraštis "Avvenire". **Vatikano radijas**

Prikelkime Tautos šventovę!

Tautos šventove, Tu garbi didinga,
Buvai paniekinta, pažeminta ir sugriauta,
Tu būsi prikelta aukotojų garbingų,
Tu tapsi simboliu Tėvynės, viltimi ir dangiška šviesa.

Paminklinė Prisikėlimo bažnyčia Kaune – Tautos šventovė pradėta statyti 1934 m. atsidėkojant Visagaliam Dievui už atgautą laisvę ir nepriklausomybę. Šventovės pamatus tuomet pašventino I-asis Lietuvos Eucharistinis kongresas. 1940 m. pavasarį jau buvo baigti pagrindiniai statybos darbai, ištinkuotas vidus ir pradėtas vidaus puošimas. Banko sąskaitoje tuomet buvo sukaupta tiek lėšų, kurių būtų pakakę, kad šventovė būtų užbaigta statyti.

Sovietinė okupacija (1940 m.) nutraukė statybos darbų eigą. Sukauptos banke lėšos buvo nusavintos (statybos darbai vykdomi pagrindinai už aukotojų pinigus; valstybės skirtos lėšos sudarė apie 15 % bendros sumos).

Po karo čia įsikūrė radijo gamykla (vėliau pavadinta gamykla "Banga"). Pritaikant statinį gamybos reikmėms, jis iš pagrindų buvo perstatytas, įrengti penki gamybiniai aukštai (su gelžbetoniniais perdengimais ir papildomomis kolonomis), sumontuoti sunkiasvoriai įrenginiai. Statinys buvo naudojamas 50 metų ne pagal paskirtį. Šventovė buvo perduota (1990 m.) įsisteigusiam (1989 m.) atstatymo komitetui labai blogame stovyje. Per 10-ties metų laikotarpį (nuo 1989 m.) šios šventovės atstatymui jau sunaudota daugiau kaip 5 mln. Lt. (atstatytas mažasis bokštelis bei išorės sienų mūras, iš dalies sutvarkytos centrinės navos, lubos ir terasos stogas, išgriauti ir pašalinti gelžbetoniniai perdengimai, atstatyti vargonų ir šoniniai balkonai, sutvirtintas iš vidaus bokštas).

Didesnę dalį sunaudotos sumos sudaro pavienių žmonių ir juridinių asmenų aukos. Kad šventovė galėtų pradėti funkcionuoti, panaudojant ją ne tik sakralinėms, bet ir kultūrinėms reikmėms, dar reikia apie 10 mln. Lt. (sutinkamai su paruošta sąmata satybos darbams). Į šią sumą neįeina lėšos, reikalingos aplinkos sutvarkymui (šalia esančios aikštės sutvarkymas, apvažiavimo bei automobilių aikštės įrengimas).

Pirmaeilis uždavinys šiuo metu yra sustabdyti statinio irimą nuo atmosferinio poveikio: nutinkuoti šventovės išorę, įstatyti duris, langus, užbaigti sutvarkyti stogą, uždengiant papildomu izoliaciniu sluoksniu ir kieta danga. Vien šiems darbams atlikti reikia apie 5 mln. Lt.

Šiems metams valstybė paskyrė šventovės atstatymui tik 1 mln. Lt. Todėl tikimės kuo didesnės paramos iš visuomenės (ne tik iš pavienių žmonių, bet ir juridinių asmenų). Prikelkime iš griuvėsių mūsų Tautos šventovę – šį nepriklausomybės simbolį!

Kviečiame prisidėti visus, kiek kas galite. Paminklinės Prisikėlimo šventovės atsiskaitomoji sąskaita litais nr. 944001607, valiuta – nr. 953006091 AB LTB Kauno m. centro skyriuje, Banko kodas 60104. Pasiteiravimui telefonai: (8-27) 200883 arba (8-27) 263485. Adresas: LT-3005 Kaunas, Aukštaičių g. 6.

Su pagarba –

Vytautas Nezgada,
Šventovės atstatymo komiteto narys

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PASPARTINS PAŠALPAS

Lietuvos ministeris pirmininkas Andrius Kubilius gegužės 25 d. susitikime su žemdirbių savivaldos organizacijų atstovais sutiko, kad Finansų ministerija paspartintų lėšų pervedimą pašalpoms išmokėti už pernai parduotą pieną, galvijus (44.3 mln. Lt.) ir cukrinius runkelius (20 mln. Lt.), kol bus įvertinti šalnų ir sausros padaryti nuostoliai. ELTOS/LGTIC žiniomis, pašalpoms išmokėti kaimo rėmimo fonde per pusmetį numatyta 221 mln. Lt. Šiuo metu jau sumokėta 183 mln. litų, atsiliekama maždaug 1.8 mln. Lt. Pašalpų ypač laukia Vidurio Lietuvos žemdirbiai, labai nukentėję nuo sausros ir šalčių.

ATIDARYTA PARODA

Lietuvos žydų bendruomenė gegužės 24 d. Vilniaus Gaono muziejuje atidarė nuolatinę parodą "Lietuvos žydai kovoje prieš nacizmą" ir pagerbė savo tautiečius, Antrojo pasaulinio karo metais ginklu pasipriešinusius hitlerinei Vokietijai. Kaip skelbia BNS/LGTIC, į atidarymą atvyko seimo nariai, diplomatai, karo veteranai, lietuviai, gelbėję mirčiai pasmerktuosius žydus. Parodą surengė muziejus, žydų bendruomenė bei žydų karo veteranų taryba. Ji supažindina su kovojusiais Raudonosios armijos 16-oje lietuviškoje divizijoje, partizanų gretose bei getų pasipriešinimo judėjime. Paminklinėje lentoje išvardinta 1800 žuvusių kovotojų.

MAŽĖJA NUSIKALSTAMUMAS

BNS/LGTIC skelbia, kad Lietuvoje per keturius pirmuosius šių metų mėnesius įvykdyti 24,859 nusikaltimai, arba 3.9% mažiau negu pernai tuo pačiu metu. Nusikalstamumas mažėja jau daugiau negu metus. Palyginti su pernykščiu tuo pačiu laikotarpiu, labiausiai sumažėjo sunkių nusikaltimų (išprievartavimų – beveik 30%) ir nužudymų (daugiau kaip 12%). Vagysčių iš gyvenamųjų patalpų sumažėjo daugiau kaip 14%, tačiau transporto priemonių vagysčių padaugėjo per 8%. Labiausiai padaugėjo nusikaltimų, susijusių su psichotropinėmis ir narkotinėmis medžiagomis (26%) bei tyčinių sunkių kūno sužalojimų (per 13%). Sunkiausiai pareigūnams sekasi tirti vagystes.

RADO TERŠALŲ

Gegužės 27 d. Lietuvos pajūrį pasiekė Karaliaučiaus srityje išsiliejęs mazutas, praneša BNS/LGTIC. Sustingusio mazuto gabalėliai pastebėti kelių kilometrų ruože Kuršių Nerijoje, taip pat pajūryje nuo Preilos iki sienos su Karaliaučiumi. Toje srityje rasta, kad iš viso 32 km pakrantės užteršta. Manoma, kad mazutas į jūrą pateko iš laivo.

SURAŠYMO KOMISIJA

Statistikos departamente Vilniuje gegužės 19 d. darbą pradėjo naujoji Vyriausioji gyventojų surašymo komisija, organizuosianti visuotinį Lietuvos gyventojų surašymą kitų metų balandžio mėnesį. Komisijos pirmininkė – socialinės apsaugos ir darbo ministerė Irena Degutienė. Surašymo darbą atliks apie 12,000 surašinėtojų, kuriems teks po 250-300 gyventojų. Surašymas atliekamas atsižvelgiant į Europos sąjungos pasiūlymus.

NAUJA MUITINIŲ TVARKA

Nuo birželio 1 d. pro Medininkų kelio postą į Gudiją ar iš jos automobiliais vykstantys keleiviai gabenamus daiktus ir prekes nurodo "žaliojo" ir "raudonojo" kanalo tvarka, rašo BNS/LGTIC. "Žaliąjį" kanalą pasirenkantys keleiviai nurodo, kad neviršija leidžiamos įvežimo ar išvežimo normos arba negabena draudžiamų ar ribojamų prekių. Muitinės pareigūnai gali tikrinti juos pasirinktinai, savo nuožiūra. "Raudonąjį" kanalą pasirenkantys pripažįsta gabenantys daiktus, kuriems taikomi muitai, mokesčiai, apribojimai. Pažeidimai laikomi kontrabanda, ir pažeidėjai traukiami administracinėn atsakomybėn. Dviejų kanalų tvarka stengiamasi paveikiau organizuoti muitinės kelio postų darbą bei leisti keleiviams greičiau pervažiuoti valstybės sieną. Nuo gegužės 1 d. dviejų kanalų sistema veikia Kalvarijų ir Kybartų kelių postuose, ta pati tikrinimo tvarka veikia Vilniaus oro uoste nuo 1994 m.

NAUJA FRAKCIJA SEIME

ELTOS/LGTIC žiniomis, Lietuvos seime susikūrė nauja frakcija – Jungtinė demokratų ir Tėvynės liaudies partijų frakcija. Frakcijos įkūrimo tikslas – demokratinės bei modernios Lietuvos valstybės, besiremiančios laisvų piliečių iniciatyva, stiprinimas, pasak jos narių Laimos Andrikienės, Vidmanto Žiemelio ir Demokratų partijos pirmininko Sauliaus Pečeliūno. **RSJ**

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat,
BSc.Phm
❒ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
❒ Nemokamas vaistų pristatymas
❒ Sveikatos priežiūros įrankiai

Amerikos astronautų "Apollo" skrydžio įgulos padėkos raštas inž. BRONIUI MASIOKUI, prisidėjusiam prie jų skrydžio sėkmės

Iškeliavo kūrybingas inžinierius

A. a. BRONIUS MASIOKAS (1916-2000), gyvenęs ir darbavęsis Amerikoje, lankęsis Kanadoje, prisidėjęs prie astronautų skrydžio į Mėnulį, pasireiškęs išradimais, plušęs spaudos srityje

Netikėto širdies smūgio ištiktas, Aurora, CO (JAV) savo žemės kelionę užbaigė dipl. inž. Bronius Masiokas, P. E., palikęs savo darbo pasekmes ne tik žemėje, bet ir mėnulyje.

Jis gimė 1916 m. liepos 1 d. Raguvoje. Vaikystę praleido gausioje knygnešio Benedikto Masioko šeimoje. Mokytis gimnazijoje teko važiuoti į Kauną, gyventi pas vyresnę seserį, uždarbiauti pamokomis ir taip ruoštis gyvenimui.

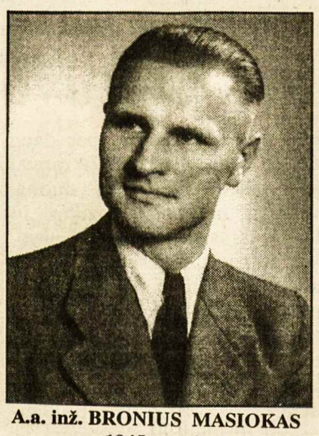

A.a. inž. BRONIUS MASIOKAS 1945 metais

Baigęs "Aušros" gimnaziją, pasirinko kariškio profesiją ir 1938 m. baigė Karo mokyklą – leitenanto laipsniu. Vėliau sėkmingai baigė aviacijos mokyklą. Labai mėgo skraidyti virš Kauno ir planuoti dar įdomesnį gyvenimą.

1939 m. įstojo į Vytauto Didžiojo un-tą Technologijos fakultetą. 1944 m. apgynęs diplominį darbą "Naminis šaldytuvas" balandžio 29 d. įgijo diplomuoto mechanikos inžinieriaus vardą. "Šildymo-šaldymo" studijas tęsė Vienoje ir Karlsruhe, Vokietijoje.

1949 m. atvyko į JAV, susirado darbą Uniroyal įmonėje, Mishawaka, Indiana. Teko dirbti prie sprausminių lėktuvų kuro sistemų projektavimo – "Fuel Cells" karo lėktuvams. Jis buvo atidus, darbštus, santūrus. Mokėsi anglų kalbos. Vadovybė greitai jį pastebėjo ir pradėjo siųsti į Seattle, WA "Boeing" įmones atstovauti "Uniroyal". Po pusmečio "Boeing" jam pasiūlė persikelti pas juos. Ten jis dirbo prie raketų projektavimo. Pasidarė vienas iš pagrindinių inžinierių "mėnulio kelionės" gyvybei palaikyti aparatūros ("Life Support Lunar Module) pagaminimo, išbandymo.

Nelengva buvo dirbti užsieniečiui toje didelės paslapties užduotyje. Jo ramus būdas, santūrumas, darbštumas tvarkingas gyvenimas buvo atrama, o atpildas – laimingas nusileidimas mėnulyje, kuris nuvežė ir visos inžinierių grupės parašus įamžinimui. Baigęs "Boeing-NASA" darbus, jautėsi labai pavargęs, pasiilgęs "lietuviško" gyvenimo. Persikėlė į Čikagą ir pradėjo dirbti "Vapor Corp.". Turėdamas kūrybinių palinkimų suplanavo keltuvą-plokštę prie keleivinių autobusų, kad paliegėlius stumiamoje kėdėje galėtų įkelti į autobusą. Keltuviukas buvo pavadintas "Bruno". Man teko jį matyti prijungtą keleiviniame autobuse Edmontone.

"Vapor Corp." darbo valandos buvo normalios, galėjo daugiau laiko praleisti su žmona Evelina. Jie drauge sugalvojo daryti rištinius kilimus. Panaudodami lietuviškų audinių motyvus, padarė braižinius. Evelina parinko spalvas, Bronius padarė rėmus, apskaičiavo siūlus ir susėdę greta rišo mazgelius. Po kelerių metų (2 val. kasdien) darbo atsirado 5 puošnūs kilimai sienų papuošimui. Bronius savo testamente juos (4) paskyrė Lietuvių kalbos instituto Vilniuje papuošimui.

Gyvendamas Čikagoje, drauge su inž. Kereliu laimėjo inžinierių paskirtą premiją a.a. St. Kairio paminklo projektui ir priežiūrai menininko, kuris granite turėjo iškalti jų braižinius. Tai buvo ilgas darbas vakarais.

1988 m. išėjo į pensiją. Eveliną kankino artritis – turėjo keisti klimatą. Pasirinko Aurora, CO, ir ten persikėlė gyventi. Evelina buvo surinkusi daug medžiagos žodynui ar gramatikai parašyti. Bronius atėjo jai pagalbon – atliko sugrupavimus, parašymo ir spausdinimo darbus. 1992 m. pasirodė "Words - Words" storulė 1000 psl. knyga – Anglų k. žodynas su paaiškinimais. Greitai buvo išparduota. Švietimo taryba išleido kitą laidą 1993. Evelina parengė ir gramatiką kalbantiems angliškai "It ain't exactly so! English Lithuanian dictionary of idioms".

Deja, likimas pasisuko kita linkme. Po keleto sunkių ligų, operacijų Evelina mirė 1993 m. lapkričio 19 d. Sunkus smūgis Broniui – po 44 metų bendro gyvenimo netekti draugės. Bet pagal Masioko pasakymą: "Sukandau dantis ir abiejų rengtų idiomų knygą pabaigiau 1995 m. pavasarį". Truputį pailsėjęs pradėjo III posakių knygą, skirtą lietuviams, kurie mokosi anglų kalbos: "Lietuviški posakiai ir jų amerikietiški atitikmenys". Buvo išleista ir išplatinta Lietuvoje.

Velionis dosniai rėmė Lietuvių fondą. Įsteigė Evelinos Kolupailaitės-Masiokienės ir Broniaus Masioko lituanistų studentų šalpos fondą ($20,000), globojamą Lietuvių fondo ir Lietuvių kalbos instituto Vilniuje. Rėmė jaunimo tautinių šokių grupę "Rūta" Denveryje. Mėgo rašyti straipsnius. Dar prieš pat mirtį paruošė straipsnį "Tėviškės žiburiams" apie Lietuvos karalių Mindaugą, kurį jis labai gerbė. (Straipsnis numatytas liepos 6 d., Red.).

Taip skubotai Dievulis pašaukė amžinajam poilsiui, kurį velionis tikrai užsitarnavo. Į tą poilsį jis iškeliavo 2000 metų balandžio 11 dieną. Palaidotas Denver, Colorado, šalia žmonos.

Ilsėkis ramybėje! **F. K.**

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- ▸ KULNO SKAUSMAI
- ▸ PĖDOS SKAUSMAI
- ▸ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▸ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▸ ĮAUGĘ NAGAI
- ▸ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▸ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
✗ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✗ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✗ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
- $12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai $5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- $18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gaut tik 31 kg be muito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334
PRIIMU SIUNTINIUS ANTRADIENIAIS IR TREČIADIENIAIS

Petras Šturmas (Toronto raj.)	(905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.)	(705) 429-2156
Bernardas Mačys	(905) 632-4558
Voyages Poltours Travel (Montrealis)	(514) 521-9910

Hamilton, Ont.

HAMILTONO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ KLUBUI priklauso daugiau kaip šimtas lietuvių mokančių $25 metinį nario mokestį. Šiemet turėjo būti renkama valdyba, bet visiems prašant palikta senoji dar dvejų metų kadencijai. Kartais vyresnieji būkštauja – kas bus, kai jaunesnieji perims klubo vadovavimą? Tačiau jaunimą į klubą pritraukti nėra lengva. Jie daugiausia klubu domisi, nes jiems patinka šaudymo sportas. Vyresniųjų akimis – klubas yra lietuviška organizacija, kurią kaip tokią reikia palaikyti. Iš esamos šimtinės narių gal tik vienas ketvirtadalis šaudytojai. Jie paprastai sekmadienių popietėmis treniruojasi šaudydami molio paukščius. Kitomis savaitės dienomis klubo sodyba su miškeliu, ežerėliu ir saliuke – tuščia. Patalpos yra tinkamos švęsti šeimos šventėmis ar organizacijų sueigomis. Reikia tik paskambinti ir susitarti su pirm. J. Stankumi, tel. 545-5432.

PIRMĄ BIRŽELIO MĖN. SAVAITGALĮ į Hamiltoną buvo suvažiavę iš visos Šiaurės Amerikos nuo 4 iki 16-kos m. amžiaus lietuviukai-krepšinio žaidėjai išbandyti savo jėgų. Per dvi dienas keturiose gimnazijų salėse vyko skirtingų amžiaus grupių rungtynės. Anksčiau lietuviška veikla daugiau telkėsi apie Lietuvos ir lietuvių tautos garsinimą. Dabar reikia stiprinti lietuvių išeiviją. Padėka priklauso tiems sportininkų vadams, kurie pritraukė tokį didelį skaičių jaunuolių. Dalis jų gal ir lietuviškai nekalba, bet žino priklausą "Lithuanian" sporto organizacijai.

A.a. ELENAI STANEVIČIENEI mirus, reikšdami užuojautą jos šeimai, KL fondui I. P. Zubai aukojo $20. **J.K.**

Millgrove, Ont.

A.a. Janina Narušienė mirė 2000 m. balandžio 12 d. "Joseph Brant" ligoninėje, sulaukusi 77 m. amžiaus. Velionė gimė Lietuvoje, Čėkiškėje, kur užaugo su dviem broliais ir viena sesute. Į Kanadą ji atvyko 1949 m. Vokietijoje susipažinusi su Vytu Narušiu, ištekėjo 1951 m. Kanadoje. Lietuvoje velionė baigė Saulės gimnaziją, lankė Žemės ūkio akademiją Dotnuvoje. Studijas tęsė Stuttgarto universitete Vokietijoje. Velionei gimė viena dukra Aldona Narušytė-Urbantienė. Aldona suteikė džiaugsmą močiutei su dviem vaikaičiais – Justinu ir Brigita, kurie su savo mama dabar gyvena JAV (Atlanta, Georgia).

Kanadoje 1958 m. Narušiai buvo įsigiję didelį ūkį. Vytas Narušis augino ir treniravo arklius, Aldona jodinėdavo, ir taip velionė tapo ūkininke. Visi, kurie ją pažinojo, atsimena jos darbštumą, ryžtumą bei nuoširdumą. Ji buvo tikra lietuviška žmona, mama, močiutė ir šeimininkė.

Velionė palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, ON, 2000 m. balandžio 17 d. po Mišių Aušros Vartų šventovėje, Hamiltone. Liūdesyje liko vyras Vytas, duktė Aldona, vaikaičiai – Justinas ir Brigita, sesuo Alina ir jos vyras Kazys Žilvytis, jų vaikai – Algis, Irena ir a.a. Lenis bei jų šeimos bei brolis Juozas Rickus, jo žmona Zosė, jų vaikai Jonas ir Vaida bei jų šeimos. Velionės brolis Algis Rickus, miręs 1980 m., pasitiko sesutę.

Šeima dėkoja visiems už pareikštas užuojautas šeimai, už gėles, maldas ir velionės palydėjimą į amžinojo poilsio vietą. **R.N.**

A.a. JANINA NARUŠIENĖ

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir LENKIJĄ
$1.99 už kilogramą + $20 už pristatymą
SKAMBINTI
905 545-8868 –
Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautos fondo (TF) metinis susirinkimas įvyko balandžio 29 d. Kultūros židinio patalpose, Brooklyne, NY. Pranciškonų vienuolyno koplyčioje už mirusius TF narius bei rėmėjus Mišias aukojo kun. Pr. Giedgaudas, OFM. Susirinkimą pradėjo TF tarybos pirm. J. Vilgalys, invokaciją sukalbėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM, o po jos tarė ir sveikinimo žodį. TF tarybos pirm. J. Vilgalys savo pranešime suminėjo, kad buvo atkreiptas dėmesys į lietuvių jaunimą. Praėjusią vasarą buvo paskirtos Lietuvos vidurinių mokyklų abiturientams premijos, parašiusiems rašinius tema "Aš ir Lietuva". Buvo taipgi apdovanoti mokiniai, dalyvavę rašinių konkurse apie Lietuvos laisvės kovas ir priespaudos kančias. Lavoriškių mokyklos Lietuvoje statybai buvo iš TF iždo paskirta 100,000 dol. Tarybos pirmininko pranešimą papildė valdybos pirm. A. Vedeckas. Baigiamas paruošti leidinys apie Tautos fondo veiklą. Daug vilčių dedama į Lietuvos mokyklų įdukrinimo vajų. Lietuvos mokyklų abiturientams apdovanoti išleista 15,000 dol. Prie valdybos pranešimo pridėta ir 1999 m. finansinė fondo apyskaita. TF išde buvo 2,894,606 dol., pajamų turėta 637,597 dol. Kontrolės komisijos aktą perskaitė A. Vytuvis. Penkių TF tarybos narių kadencijai pasibaigus, išrinkti ar perrinkti šie asmenys: Pr. Povilaitis, J. Pabedinskas, K. Norvila, E. Remeza ir R. Razgaitienė.

Urugvajus

Montevideo mieste yra leidžiamas Urugvajaus lietuvių bendruomenės biuletenis "Žinios". Šio leidinio 2000 m. 19 nr. rašoma: "... ir šitokia menka biuletenio forma mūsų išeiviškom sąlygom nėra toks paprastas dalykas". Redakcija džiaugiasi, kad "Žinios" įžengė į savo veiklos 40-metį. Jos buvo pradėtos leisti 1961 m. gegužės 1 d. Iki 1997 m. jų leidimu rūpinosi lietuvių parapijos kunigai jėzuitai. Minimais metais velionis kun. J. Giedrys, SJ, "Žinių" leidimą perdavė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijai. Nauji leidėjai "Žinių" formos nepakeitė, esą daugiau supasaulietino turinį, bet neatsisakyta religinių temų bei religinės informacijos. Įvestas skyrius ispanų kalba, kad leidinys būtų prieinamas tautiečiams, jau nekalbantiems lietuviškai. "Žinios" jungiančios Urugvajaus lietuvius į bendrą lietuvišką šeimą.

Brazilija

Petropolio miesto lietuviai sugalvojo pasikviesti į svečius iš Vila Zelinos Šv. Juozapo parapijos chorą. Kovo 12 d., 5 val. ryto, iš Vila Zelinos išriedėjo autobusas su choristais, vadovais ir kitais palydovais Petropolio link. Kaip rašo šios iškylos dalyvis Antanas K., kelionė buvusi įdomi, kartu ir baugi, nes teko keliauti kalnų pakraščiais: vienoje pusėje kalnas, o kitoje – "bedugnė". Po kelių valandų buvo pasiektas Petropolio miestas, išsistatęs tarp kalnų. Vietos lietuvių buvo susirinkę Otto ir Aušros Šimkaičių erdviame kieme. Mišias aukojo kun. Petras Rukšys, giedojo svečiai choristai. Po pamaldų dar jie padainavo įvairių lietuviškų dainų, sukeldami puikią lietuvišką nuotaiką. Svečiai, vaišingų šeimininkų pavaišinti, atsisveikinę skubėjo atgal namo, palikdami Petropolio tautiečiams malonius prisiminimus.

Gudija

Gudijos lietuvių laikraštyje "Lietuvių godos" (2000 m. 1-2 nr.) rašoma apie Apso krašto lietuvių sekmadieninių mokyklų veiklą. Kiekvieną sekmadienį Pelekų mokyklon susirenka nemažai vaikų iš šios vietovės ir aplinkinių kaimų. Lietuvių kalbos moko Skaidrė Pauliukėnienė, o lietuvių kultūros – Valentina Špakova. Po pietų abi šios mokytojos vyksta į Vainiūnų kaimą, kur taipgi susirenka lietuviukai, norintys mokytis lietuviškai. S. Pauliukėnienė turi vilčių, kad šios sekmadieninės mokyklos gali tapti pradinėmis ir net pagrindinėmis. Pastaroji gyvena Didžiasalyje, Ignalinos rajone. Šio miesto "Ryto" mokykloje ji dėsto lietuvių kalbą – sekmadieninė mokykla veikia Ūsionyse, kur darbuojasi Elena Sekonienė, gyvenanti Tverečiuje (Lietuvoje).

Pelesos lietuviškos vidurinės mokyklos direktorius Vytautas Bigaila, sėkmingai vadovavęs šiai mokyklai, atsistatydino iš eitų pareigų, grįžo į Alytų ir buvo paskirtas Alytaus švietimo skyriaus vedėju. Jis Vytauto Didžiojo universitete Kaune apgynė magistro laipsniui įsigyti tezę "Užribio lietuvių mokyklos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ypatumai". Pasak socialinių mokslų dr. docentės M. Teresevičienės, šis darbas, kuriam ji vadovavo, bus svarbus ir aktualus tiems pedagogams, kurie darbuojasi lietuvių mokyklose už Lietuvos ribų. Gerai sutvarkytos Pelesos mokyklos vadovybę perėmė nauja direktorė Birutė Bigailienė, dirbusi toje mokykloje. Ji tvirtai pasitiki mokyklos ateitimi.

Lenkija

Prezidentas Valdas Adamkus, lankydamasis Lenkijoje balandžio 4 d. kartu su žmona Alma, susitiko su Varšuvos lietuviais jų klube "Lituanika". Apie susitikimą "Aušros" 2000 m. 6 nr. rašė Živilė Makauskienė. Prezidentą pasveikino klubo pirm. K. Kraužlienė, reikšdama viltį, kad Lenkijos lietuvių likimas nėra neįdomus Lietuvos valstybei. Prezidentas savo kalboje pareiškė, kad tautiečių reikalai jam yra svarbūs. Susitikimuose su Lenkijos prezidentu, ministeriu pirmininku, seimo ir senato vadovais buvo kalbėta apie pasienio užkardą Punske, vadovėlius, švietimo reformą ir apie lietuviškų mokyklų mažinimą. "Mes labai aiškiai išsakėme savo poziciją", – sakė prezidentas. Mažumos, pasak prezidento, turi būti gerbiamos abiejuose kraštuose ir suteikiamos sąlygos puoselėti savo kalbą, kultūrą. "Mes aiškiai pasakėme, kad Lietuvoje tais principais vadovaujamės, ir to paties tikimės iš lenkų vyriausybės", – pabrėžė prezidentas, dar pridėdamas, kad po šio susitikimo su Lenkijos valdžios žmonėmis jų pozicija lietuvių atžvilgiu Lenkijoje turėtų keistis.

Lietuvos spauda, pasak Ž. Makauskienės, Lietuvos prezidento susitikimu su Lenkijos lietuviais nesidomėjo. Nė vienas laikraštis neparašė, ką prez. A. Adamkus kalbėjo Lenkijos lietuviams. Pasak Ž. Makauskienės, gal tuo ir netenka stebėtis, nes tame susitikime nedalyvavo prezidento atstovė spaudai V. Gaižauskaitė, lydėjusi valstybės vadovą kelionėje po Lenkiją. Tame susitikime taip pat dalyvavo Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkė I. Gasperavičiūtė, vėliau pareiškusi, kad Lietuvos prezidentas nelabai gerai informuotas apie Lenkijos lietuvių reikalus, todėl esą labai svarbu jiems patiems tiesiogiai išsiaiškinti su Lietuvos valdžios atstovais. **J. Andr.**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.50%	Asmenines nuo	7.80%
santaupas	2.75%	nekiln. turto 1 m.	8.05%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	4.10%		
180 dienų indėlius	4.25%		
1 m. term. indėlius	5.25%		
2 m. term. indėlius	5.55%		
3 m. term. indėlius	5.85%		
4 m. term. indėlius	6.05%		
5 m. term. indėlius	6.30%		
RRSP ir RRIF (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	5.25%		
2 m. ind.	5.55%		
3 m. ind.	5.85%		
4 m. ind.	6.05%		
5 m. ind.	6.30%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Alšėnienės trilogija - kiauros valtys

VYTAUTAS DYVAS

Knyga turi "Išalusi valtis" vardą. Tačiau Alšėnienės trijų moterų istorijos, šioje knygoje nupieštos, yra tokios skaudžios, kad jų veikėjos savo kiaurose valtyse nepajėgia gyvenimo tvenkinyje ant drumsto vandenėlio išsilaikyti. Agilė, Audra, Agnė, vienaamžės ir vienamokslės, kartu augusios toje pačioje vietovėje, klampoja likimo purvu, ten įbridusios vos ne savo kalte.

Agilė, idealistė, be meilės ir tik pavydo pamotei paskatinta išteka už nedoro nevykėlio. Todėl kenčia apgaudinėjama, apmeluojama, kol tasai pamaiva netenka kojų, miršta ir ją palieka su dviem vaikais. Audra, gabi ir išdidi solistė, gauna turtingą, bet seną pasileidėlį vyrą, nors ji pati palieka šeimą ir beveik jėga įsirango operos tenoro gyveniman. Dvasiškai vargsta, blaškosi, kenčia. Angę, mokytoją, pirtyje išprievartauja kažkoks kaimo bernas (sunku patikėti!). Nelaimė ją įstumia alkoholizman, iš kurio neišsikapsto iki pat mirties.

Šioms trims istorijoms skirta maždaug po lygų puslapių skaičių. Taigi trilogija, kurioje kiekvienas pasakojimas vadinamas romanu. Agnei skirtoje dalyje, knygos gale, 50 puslapių atiduota mirusiosios dienoraščiui. Jį skaitydama mums atskleidžia jos duktė, išprievartavimo vaisius. Nors šis dienoraštis duoda žinių apie Agnės vaikystę ir yra įdomus skaityti, tačiau jis apardo knygos pobūdį.

Alšėnienės darbas yra stambokas ir nenuobodus skaitinys apie skaudžias gyvenimo iškarpas, kurių kiekviename krašte ir visais laikais buvo ir yra apstu. Nors visos yra panašios, o skiriasi tik aplinkybėmis ar viena kita smulkmena, tačiau atkreipia dėmesį, nes juk tai gyvenimas, nors kreivas, šiurkštus ir gumbuotas, – tai mūsų gyvenimas, kurio negalima ignoruoti. Neištikimybė, melas, gašlumas, prievartavimai, išdidumas, girtavimas – žmogų ir žmoniją ėdančių blogybių amaras. Alšėnienės knygoje tasai blogybių amaras užgožia akiratį. Tvirtų charakterių, prieš pikta kovojančių, beveik nėra. Sutinkame gerų žmonių, bet jie pasyvūs ir neįtakingi, tarsi rūkuose paskendę. Blogis, aistros, pasimetimas užgožia aplinką, kuri, kaip trilogijos prologe įtaigojama, galėtų būti ramiai tekančio laiko idilė.

Pirmojo pasakojimo Agilė yra gera, bet mažo gudrumo moteris. Jos vedybos gražioje jaunystėje su padauža Alfa, nei pažinus, nei bendravus, nei mylėjus, tik norint pamotę nuo jo atpratinti, nerodo nei idealizmo, nei išminties. Tai kažkokia nesąmonė. O kai tasai niekadėjas Alfa, po svetimus miegamuosius voliodamasis, Agilę niekina, ji visai nemoka prieš jį kovoti. Agilė yra auka.

Antrojo pasakojimo Audra pati mėgina savo gyvenimą tvarkyti. Ir jos vyras Antanas yra "palaidas botagas", o ji bando savo jėgomis skintis kelią per ją supančias gyvenimo džiungles. Tačiau jos metodai yra grubūs: palieka sūnelį, susimetusi gyvena pas šlaistūną Eugenijų, vėliau savo gabumais veržiasi į aukštumas, neigdama ir žemindama aplinką, iš kurios atėjo. Audra iš jų trijų yra gal didžiausia gyvenimo auka, bet skaitytojas daug užuojautos jai nepareikš.

Trečiojo pasakojimo Agnė yra iš vargo atėjusi, klebono Senkaus atvesta į normalų gyvenimą, bet nelaimės ir silpnos valios vėl į purvą nusviesta.

Trys pasakojimai, trys moterys, trys pelkės. Graudu, kad jaunų, gražią ateitį galinčių sukurti merginų gyvenimai nušliaužia į dumblą. Bet jau taip – pagal autorę – buvo ...

Geras žmogus yra gydytojas Andrius, visuose pasakojimuose matomas, tačiau gyvenimo eigos nepajėgiąs įtaigoti. Geras vyras yra buvęs kapitonas Jonas Skirmantas, vėliau vienuolis Gabrielius. Tačiau ir jis gali tik padėti, bet neišgelbėti. Teigiamų vaidų pakanka, bet jie lyg balkšvi debesėliai, ramiai plaukioją, nei audros nesukelią, nei lietučio žemėn nepaberią.

Knygą, kurią gal vertėtų pasakojimų, bet ne romanų trilogija vadinti, yra patraukli pramoginiam skaitytojui. Ji nieko neatranda, nieko nesprendžia ir neįtaigoja. Bet į rankas paimta, rankose laikosi ne skaitytojo įsipareigojimu, bet jo smalsumu. Autorė sugeba pasakoti, siužetą plėtoja be užsikirtimų, be ištęstų plepėjimų ar stiliaus įmantrybių. Jai retkarčiais sekasi sukelti tikrovinius vaizdus, daug žodžių nereikalaujančius. "Ilėkęs ryt-mečio vėjas pašiaušė atverstos Evangelijų knygos lapus, bet šilkinis kaspinas stabdė vėjo iš-dykavimą" (psl. 5). Sakinyje ryškiai matome atverstą knygą, jos lapų suvirpėjimus ir drausmingą kaspiną. Panašių gyvo žodžio nuotraukų, matomų lyg ekrane, rasime daugiau.

Estera Alšėnienė ĮŠALUSI VALTIS. Trilogija. Leidykla "Agora", Vilnius, 1999, 1000 egz. Apipavidalino K. Paškauskas 382 psl.

Savo amžiaus 96-metį Kalifornijoje atšventęs JONAS DAINAUSKAS sugrįžo į Čikagą prie savo darbo stalo. Tai viena iš paskutinių a.a. J. Dainausko nuotraukų **Nuotr. Ed. Šulaičio**

Tariant sudiev ilgaamžiam veikėjui

A.a. JONAS DAINAUSKAS, sulaukęs 96-rių metų, iškeliavo amžinybėn, palydėtas gausios lietuvių visuomenės

EDVARDAS ŠULAITIS

Velionis buvo teisininkas, istorikas, pedagogas, žurnalistas, knygų autorius, paskaitininkas, daugelio organizacijų veikėjas (kai kurių steigėjas), lietuviškų knygų bei periodikos nenuilstamas rinkėjas. Klaipėdos sukilimo dalyvis, šaudymo sporto entuziastas, bibliotekininkas, bibliografas, laisvai kalbėjęs šešiomis kalbomis, o literatūrą sekęs dar keturiomis kitomis.

Tai toks buvo Jonas Dainauskas, amžinybėn iškeliavęs 2000 m. gegužės 27 d. ir palaidotas birželio 2 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Ilgas gyvenimo kelias

Gimęs 1904.I.24 Kaune, per savo ilgą gyvenimą velionis atliko daug darbų. Jis buvo kalintas nacių 1941 m. 1944-siais besitraukiant iš Lietuvos pateko į vokiečių kariuomenę pagalbiniams darbams. 1955 m. buvo paimtas į rusų nelaisvę Lenkijoje. Kalintas 9 mėnesius ir iš tos nelaisvės pabėgęs iki 1957 m. gyveno Lenkijoje. Tada gavo leidimą išvykti į Paryžių. Čia, laukdamas vizos kelionei pas šeimą į Čikagą, studijavo ir dirbo žurnalistinį darbą. Čikagoje atsirado 1961 m. Čia reiškėsi visur, kur tik galėjo ir būdavo kviečiamas. Čikagiečiai jį daug kur galėjo matyti, klausytis jo paskaitų, skaityti jo parašytas ar redaguotas knygas, gausius straipsnius spaudoje.

Jo darbų sąraše yra minėtini tyrinėjimai Lietuvos-Lenkijos valstybių klausimais. Net apie 40 metų jis rinko medžiagą veikalui "Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387-ji metai", kuris buvo išleistas 1991 m. Čikagoje.

Velionis buvo Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Čikagoje vienas iš steigėjų, Mažosios Lietuvos draugijos garbės narys. Yra sukaupęs didžiulę lituanistikos biblioteką, patalpintą Jaunimo centro pastate Čikagoje.

"Vaikščiojanti enciklopedija"

Daugelis J. Dainauską pažinojusių jį vadino "vaikščiojančia enciklopedija". Pakalbinus jį bet kokiu klausimu, tuoj pat duodavo gana išsamų atsakymą ir galėjo kalbėti valandų valandas. Nepaisant senyvo amžiaus (mirė eidamas 97-sius metus), iki paskutinių dienų (išskyrus 10 d. ligoninėje po insulto) turėjo gerą atmintį, dažnai pasakodavo be užrašų apie įvykius, kurie dėjosi šio šimtmečio pradžioje.

Velionis pats vairavo automobilį, važiuodavo apsipirkti, gamindavosi maistą ir atlikdavo kitus buitinius darbus. Dažnai prie knygų ir straipsnių rašymo per parą praleisdavo iki 12 valandų.

Paklaustas, ką reikia daryti, norint sulaukti ilgo amžiaus, velionis atsakydavo: "Reikia valgyti česnaką ir daug dirbti".

Atsisveikinimo vakaras

J. Dainausko darbų dalį suminėjo 13 kalbėtojų per jo šermenis birželio 1 d. vakare Jaunimo centro didžiojoje salėje, kur buvo susirinkę apie 400 žmonių. Čia su velioniu atsisveikino įvairių organizacijų veikėjai, kuriose J. Dainauskui yra tekę darbuotis.

Pirmuoju prabilo generalinis Lietuvos konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, atsisveikinęs Lietuvos respublikos vardu. Kalbėtojas pabrėžė velionies erudiciją ir teigė, kad "jo kūrybinis palikimas ir darbai išliks ilgiems laikams".

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vardu kalbėjęs šios įstaigos tarybos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis pareiškė: Dainauskas nepamiršo, jog yra gimęs lietuviu, Lietuvą gynė ir už ją kovojo istoriko žvilgsniu. Pedagoginio lituanistikos instituto, kuriame ilgą laiką dėstė J. Dainauskas, direktorė Stasė Petersonienė pažymėjusi, kad "lūžo mūsų ąžuolas", teigė: "Jis mums be galo daug ko paliko". Ji dėkojo už 30 metų darbą šioje mokykloje.

Panašiai sakė ir kiti kalbėtojai: Vytautas Mikūnas, Petras Buchas, Vaclovas Momkus, Rimas Griškelis, Vytenis Statkus, Gediminas Leškys, Kęstutis Jėčius, Dalia Trakienė, Algis Regis, Pilypas Narutis. Maldas skaitė kun. Juozas Vaišnys. Giedojo sol. Genė Bigenytė, akompanuojant muzikui iš Klaipėdos dr. Algiui Zaborui.

Neeilinės laidotuvės

Įspūdingos buvo ir laidotuvės birželio 2 d. Tos dienos rytą Jaunimo centro didž. salėje prel. Ignas Urbonas, kun. Jonas Dauba ir kun. Juozas Vaišnys koncelebravo šv. Mišias. Jų metu prel. Urbonas pasakė pamokslą, giedojo sol. Vaclovas Momkus, akompanuojant dr. Algiui Zaborui.

Po pamaldų apie 50 automobilių vilkstinė pajudėjo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių link. Ant velionies karsto pabiro gal šimtinė rožių žiedų, kuriuos čia padėjo kiekvienas laidotuvių dalyvis, ir Lietuvos žemės sauja. Velionis Lietuvą mylėjo daugiau negu save: jis jai atidavė visus savo darbus ir jėgas.

J. Dainausko kapo paminklinis akmuo gana kuklus. Tačiau jam didesnis ir nereikalingas. Jis savo darbais ir žygiais pasistatė kitą paminklą, kurio nepajėgs ištrinti jokios gamtinės jėgos.

Vyčio ženklas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje, primenantis kapinių lietuviškumą **Nuotr. Ed. Šulaičio**

Lietuvos filharmonija Vilniuje, kurioje vyksta iškilieji koncertai **Nuotr. R. Puterio**

Ilgai laukti sąrašai

ANTANO GUREVIČIAUS įnašas į lietuvių-žydų klausimą

ANTANAS MUSTEIKIS

Dvidešimtojo šimtmečio istorija yra palikusi gausių kraujo dėmių. Nežinome tikslių duomenų apie nusikaltėliškų santvarkų aukas, juo labiau apie tų aukų gelbėtojus, tačiau ir apytiksliai apskaičiavimai atskleidžia tos istorijos esmę. Šia proga teks susitelkti ties nacizmo aukų gelbėtojais Lietuvoje vokiečių okupacijos metais, nes pagaliau mūsuose pasirodė ilgai laukti tų gelbėtojų sąrašai. Jų autorius yra žurnalistas Antanas Gurevičius, labiau žinomas Antano Kalniaus slapyvardžiu, paskelbęs daug straipsnių lietuvių-žydų sankryžos temomis. Didžiąja dalimi dabar paskelbti sąrašai užpildo beveik tuščią šios temos skylę ir atitaiso dažnas pasaulinės žiniasklaidos iškraipymus. Tai kaip tik išryškina Ginučio Procutos įvadas į tuos sąrašus lietuvių ir anglų kalbomis.

Naudodamasis mokslinių autorių teiginiais, Procuta paseka publicistinį ir mokslinį tautžudystės nagrinėjimą. Autorius atsemia toje raštijoje iškeltą tariamą lietuvių provokiškumą ar net pronaciškumą, nes joje nutylimi pagrindiniai istorijos faktai: nacių požiūris į lietuvius, tariamai priklausančius "žemai" rasei, ir istoriniai vokiečių-lietuvių sankirčiai nuo viduramžių ligi dvidešimtojo šimtmečio. Procuta mini, kad apie holokaustą yra išleista daugiau kaip 20,000 knygų, o apie kitų tautybių pagalbą žydams parašyta labai mažai. Michailas Erenburgas ir Viktorija Sakaitė ("Hands bringing Life and Food") to priežastimi laiko "nutylėjimo faktorių", kurį "sudaro politiniai, nacionaliniai, psichologiniai blokai ir slenkščiai" (17 p.). Jau vien tai, kad nacių koncentracijos stovyklose buvo sunaikinta bent du kartus daugiau krikščionių nei žydų, gali mažinti žydų tragedijos unikalumą, tad yra suprantamas, nors nepateisinamas, to fakto nutylėjimas.

Gal dėl to ir Nepriklausomos Lietuvos pagalba 1938-1940 m. tūkstančiams žydų pabėgėlių iš Austrijos ar vėliau iš vokiečių okupuotos Lenkijos toje spaudoje retai minima. Tai ryšku ir Japonijos konsulo Ch. Sugiharos atveju, kai jam išskirtinai priskiriamas 10,000 žydų išgelbėjimas, nors iš tikrųjų lietuvių įstaigos išdavinėjo Lietuvoje pabėgėliams žydams "leidimus", galiojančius kaip pasas, kad jie galėtų išvykti iš Lietuvos.

Šia proga tenka pacituoti dr. Dov Leviną, kuris bene plačiausiai rašė apie holokaustą Baltijos valstybėse ir net lietuvių spaudoje, nevengdamas vienašališkų teiginių. Jisai tikina, kad vietiniai baltiečiai "labai mažais skaičiais" (in very small numbers) bandė pagelbėti žydams (Baltic Jews Under the Soviets 1940-1946, 352 p.)

A. Gurevičiaus sąrašai gali atverti akis. Juose paskelbti keturi žydus gelbėjusių lietuvių sąrašai: pirmasis įvardina 3311 gelbėtojų, papildomas – 919, trečiasis papildomas – 469; iš viso tai sudaro 6271 gebėtojų skaičių.

Didžiąją dalimi šis skaičius apima pagrindinius gelbėtojus, o įskaitant ir jų pagalbininkus bei gimines, – tas gelbėtojų skaičius prašoka dešimt tūkstančių. Gurevičius taip pat pateikia ir du išgelbėtų žydų sąrašus. Pirmasis įvardina 6878, antrasis – 3259; iš viso tai sudaro 10137 išgelbėtų skaičių.

Tai štai kokiais "labai mažais skaičiais" lietuviai, rizikuodami savo gyvybe, gelbėjo savo artimą – Lietuvoje gyvenančius žydus. Beje, suprantama, kad ir lietuvių tarpe, kaip ir visose tautose, buvo mažuma nusikaltėlių – savanoriškų kerštininkų, "padugnių" bei nacių talkininkų žudikų, tačiau apskritai lietuviai gali didžiuotis savo žmoniškumo žygiais, kurie vargiai turi sau lygių pasaulio istorijoje ir kurių jokia propaganda negali paneigti.

Čia šalia nutylėjimo išryškėja kitas veiksnys, kuris turi tą pačią paskirtį – iškreipti istoriją. Tai sąmoningos pastangos kokio nors fakto reikšmę mažinti ar didinti. Taip minėtas labai mažas skaičius "bando keliolika kartų sumažinti lietuvių pasiaukojimą rizikuojant savo gyvybe gelbėjant žydus. Taip ir iš piršto išlaužtas priekaištas, kad esą lietuviai nužudė "daugumą" Lietuvos žydų, daugeliu kartų padidina mažos lietuvių dalies nusikaltimą. Tokių mažinimų ir didinimų yra apsčiai paskleista žiniasklaidoje, bet tai rodyti jau netelpa šio straipsnio ribose.

Knygoje yra keletas neaiškių sakinių, kurių porą cituoju: "Drauge kaip iliustracija buvo išspausdintas dviejų lapų dokumentas lietuvių ir prancūzų kalba (gal kalbomis?). Beje pastaroji buvo tuometinė tarptautinė diplomatinė kalbomis (gal kalba?)" (25 p.).

Antano Gurevičiaus ilgų metų triūso vaisius palieka neišdildomą istorinį paminklą.

A. GUREVIČIAUS SĄRAŠAI: Tūkstančiai lietuvių, kurie gelbėjo tūkstančius Lietuvos žydų antrojo pasaulinio karo metais. Spaudai parengė A. Martinionis. Išleido Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga. Leidykla "Protėvių kardas". Vilnius, 1999, 189 p.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Profesionalių Lietuvos teatrų festivalyje, jau 22-jame, kaip ELTA praneša, geriausiu spektakliu pripažintas R. Kudzmanaitės režisuotas O. Koršunovo spektaklis "Šarlotės". Kaune, "Girstučio" rūmuose vykusioje šventėje žiūrovai pamatė septynis naujausius Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio teatrų spektaklius. Didžiausio dėmesio susilaukė Panevėžio J. Miltinio dramos teatro pasirodymas "Spragtukas ir pelių karalius", režisuotas V. Mazūro. Kaunietei aktorei Nijolei Normantaitei įteikta premija už įsimintiniausią aktoriaus vaidmenį. Praeitais metais "Lietuvos teatrų pavasario" laureatu tapo J. Miltinio dramos teatro spektaklis "Tavo veido šviesa", rež. J. Dautarto.

Vilnius bus paskelbtas Europos kultūros centru. Siekiama, kad tai įvyktų 2009 metais minint Lietuvos vardo tūkstantmetį. Kaip ELTA praneša, tuo reikalu atitinkamą protokolą pasirašė Lietuvos kultūros ministeris Arūnas Bėkšta ir Vilniaus meras Rolandas Paksas. Sumanymas sostinės kultūros centrais skelbti kilo Graikijoje 1980 m. Europos sąjungai tam pritarus, pirmąja kultūros sostine buvo paskelbti Atėnai. Po to kasmet tokius pripažinimus gavo Florencija, Amsterdamas, Berlynas, Paryžius, Dublinas, Madridas, Kopenhaga ir kiti. Kopenhagoje vykusiuose kultūros renginiuose 1996 m. dalyvavo ir Lietuva. Šiais jubiliejiniais metais kultūros sostinėmis paskelbti devyni miestai - Avinjonas, Bergenas, Bolonija, Briuselis, Helsinkis, Krokuva, Praha, Reikjavikas ir Santjago de Kompostela. Siekiant, kad ir Vilnius būtų pripažintas kultūros centru, sudaroma darbo grupė, rengiama programa. Manoma, kad to siekiant dar labiau pagyvės Vilniaus kultūrinis gyvenimas.

"Lietuvos proistorė" - nauja archeologijos paroda buvo atidaryta Lietuvos valstybiniame muziejuje š.m. balandžio 27 d. Senove besidomintiems vėl atsirado proga pamatyti apie puspenkto tūkstančio įvairiausių rodinių nuo pačių seniausių laikų iki Lietuvos valstybės sukūrimo. Paroda užima dvi didžiules sales - apie 500 kv. metrų plotą. Kaip ELTA praneša, istorikų teigimu, rodiniai liudija dabartinę Lietuvos teritoriją buvus ne klajoklių žeme, o apibrėžtų kultūrų sritimi. Pirmojoje salėje - Lietuva iki Kristaus. Tai akmens ir ankstyvųjų metalų laikotarpis. Antroje salėje - pirmojo tūkstantmečio Lietuva iki valstybės susidarymo. Tas laikotarpis atspindi buitinį gyvenimą ir dvasinę genčių kultūrą. Etnokultūrinės būklės raidą atskleidžia I-XIII šimt. devynių baltų genčių būdingiausi papuošalai, genčių žemėlapiai. Parodoje galima pamatyti senosios Nemenčinės pilies maketą, kapaviečių rekonstrukcijas, keramikos dirbinius. Paruoštas leidinys padeda žiūrovams nepaklysti rodinių gausybėje.

Septintasis tarptautinis muzikos ir meno festivalis "Probaltica 2000", trukęs dvi savaites, buvo pradėtas Lenkijos Torunėje. Jame dalyvavo Danija, Lenkija, Lietuva, Rusija, Norvegija, Estija, Latvija, Švedija, Suomija ir Vokietija. Pirmasis pasirodė lietuvių ir rusų jungtinis kamerinis orkestras, diriguojamas Sauliaus Sondeckio. Susižavėta atliekamų kūrinių meistriškumu. Kaip ELTA rašo, koncerte dalyvavęs Lenkijos užsienio reikalų ministeris Br. Geremekas tarp kitko pažymėjo, kad tokių festivalių tikslas esąs per kultūrą jungti tautas. S. Sondeckio vadovaujamas kolektyvas festivalio metu surengė keturius koncertus Lenkijoje; po to gastroliavo Austrijoje. Be kitų, festivalyje dalyvavo garsusis Rygos saksofonų kvartetas ir estas vargonininkas A. Uibo.

Tautos fondas (JAV), kaip skelbia ELTA, praeitais metais visokiai paramai išdalino apie $308,000. Daugiausia lėšų pateko į Lietuvą premijoms, geriausiems vidurinių mokyklų abiturientams, įdomiausiai parašiusiems rašinį "Aš ir Lietuva"; taipgi buvo apdovanoti rašinio konkurso Lietuvos laisvės kovų ir kančių tema laimėtojai. Nemažai išdalinta stipendijoms ir švietimui paremti ne tik Lietuvoje, bet ir kituose kraštuose gyvenantiems studentams. Demokratizavimo projektams Lietuvoje buvo paskirta apie $40,000. Sparčiau pajudėjo pradėtas mokyklų įdukrinimo projektas. Įdukrintojai pasirenka mokyklą ir ją finansiškai remia per Tautos fondą, kuris lėšas padidina 50%, ne daugiau kaip $250.

A. a. Salomėja Narkėliūnaitė, plačiai žinoma žurnalistė, "Tėviškės žiburių" ir kitų laikraščių nuolatinė bendradarbė, po sunkios ligos mirė š.m. gegužės 31 d. Bruklyne, NY. Po gedulinių Mišių Atsimainymo parapijos šventovėje birželio 3 d. palydėta į krematoriumą. Velionės valią vykdant, urna su pelenais bus nuvežta į Lietuvą ir palaidota Melagėnuose šalia motinos. Velionė gimė 1920 m. spalio 7 d. Salamiankos kaime, Melagėnų vls., Švenčionių apskr. Baigusi Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje, ten pat universitete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Sovietams grįžtant pasitraukė į Vakarus, persikėlusi į JAV Columbia un-te studijavo slavistiką. Už darbą "Lietuva Adomo Mickevičiaus poezijoje" gavo magistrės laipsnį. Žurnalistės kelią pradėjo dar mokyklos suole. Buvo įvairių laikraščių korespondentė, JAV dirbo "Vienybės" redakcijoje, buvo to laikraščio redaktorė. Jungtinėse Tautose Niujorke atstovavo keliems lietuvių išeivijos laikraščiams. Velionės paruoštos dvi monografijos apie pabėgėlių gyvenimą Vokietijoje yra išleistos lietuvių, latvių, estų ir anglų kalbomis. Velionė suredagavo keletą specialių leidinių bei metraščių – apie lietuvių dalyvavimą pasaulinėje Niujorko parodoje, apie Tautos fondo veiklą. **Snk.**

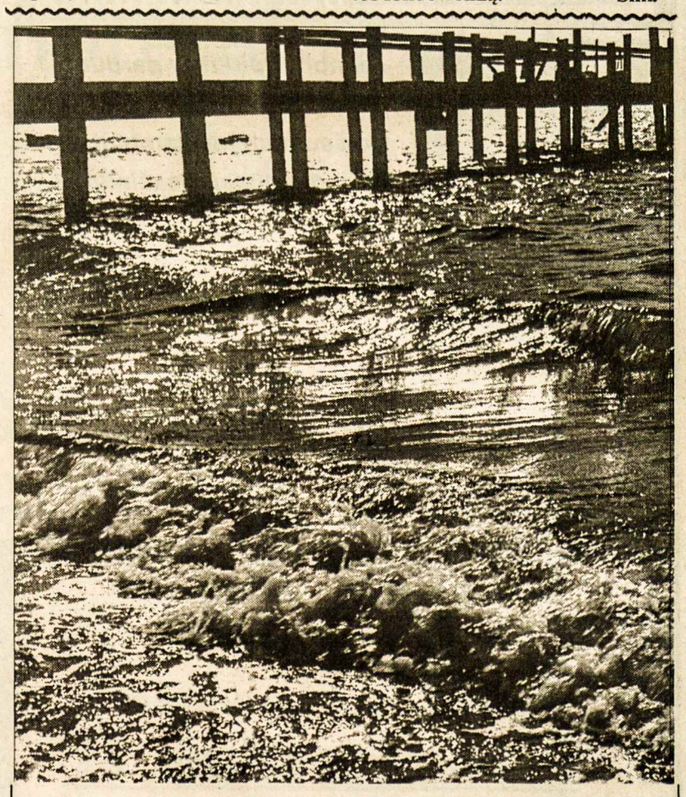

Saulės perlais jūra žėri,
jūros veidas neramus,
vėjai nuo bangų paėmę
meta spindulius į mus...

Eilės ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.95%
180-364 d. term.ind.	4.75%
1 metų term. indėlius	5.20%
2 metų term. indėlius	5.50%
3 metų term. indėlius	5.55%
4 metų term. indėlius	5.65%
5 metų term. indėlius	5.85%
1 metų GIC-mėn.palūk.	4.95%
1 metų GIC-met. palūk.	5.45%
2 metų GIC-met. palūk.	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.90%
4 metų GIC-met. palūk.	6.00%
5 metų GIC-met. palūk.	6.20%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	5.45%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	5.90%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	6.20%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo .8.50%

Sutarties paskolas nuo .8.50%

Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų .8.05%
2 metų .8.20%
3 metų .8.25%
4 metų .8.30%
5 metų .8.35%

Su keičiamu nuošimčiu
1, 2, 3 metų .6.75%

Duodame komercinius mortgičius iki $750,000.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki $250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC-PLUS" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisas 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594
27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W. ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

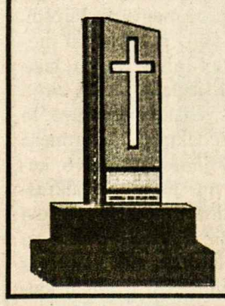

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

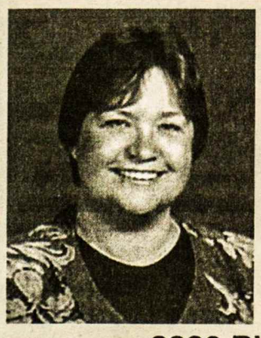

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
Tel. **416 769-1616**; faksas **416 769-1524.**
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A9

"Aušros" klubo mergaičių krepšinio komanda ŠALFASS "JRC" varžybose š.m. birželio 4 d. Hamiltone laimėjusi aukso medalį. Iš k. stovi vadovė-trenerė K. Levisanskienė, D. Kuraitė, R. Simonavičiūtė, H. Cottreau, M. Stončiūtė, K. Levisanskaitė, trenerė M. Stončienė; priekyje klupo (iš k.) M. Stončiūtė, V. Kuraitė, S. Stončiūtė

Sporto šventė

Šiaurės Amerikos lietuvių jaunių krepšinio pirmenybės įvyko š.m. birželio 3-4 d.d. Hamiltone, ON. Dalyvavo: Klyvlando "Žaibas", Niujorkas, Filadelpfijos "Aras", Čikagos "Lituanica", Detroito "Kovas", Toronto "Aušra", Toronto "Vytis", Hamiltono "Kovas". Sportuojančio jaunimo suvažiavo arti 500. Varžybos vyko trijose gimnazijose, kurių kiekviena turi po tris krepšinio aikšteles. Viskas vyko sklandžiai ir punktualiai.

Šeštadienį, birželio 3, 6.30 v.v. po žaidynių jaunimas pailsėjęs ėjo į pamaldas, dalyvavo šv. Mišiose Aušros Vartų šventovėje, kuri seniai jau buvo mačiusi tiek daug gražaus jaunimo. Pasibaigus pamaldoms, visi pakviesti į Jaunimo centro salę artimesniam susipažinimui, kur buvo paruošti koldūnai, dešrelės ir daug saldumynų.

Sekmadienį vėl sportininkai ir žiūrovai rinkosi baigminėms rungtynėms. Žaidynių rezultatai: berniukų jaunių "B" I v. "Lituanica; mergaičių "B" grupėje I v. "Lituanica"; berniukų "C" I v. Hamiltono "Kovas"; mergaičių "C" I v. Toronto "Aušra"; berniukų "D" I v. Detroito "Kovas"; mergaičių "D" I v. "Lituanica"; jaunučių "E" grupėje (mišrioje) I v. "Lituanica"; molekulės I v. "Lituanica". Hamiltono "Kovo" šių pirmenybių rengimo komitetas su pirm. Arvydu Šeštoku, daugelį metų vadovaujančiu sporto klubui, įveikė visus sunkumus.

Buvo prisiminti, pagerbti pastaraisiais metais mirę sporto veikėjai: a.a. Vladas Panavas – vienas pirmųjų "Kovo" steigėjų, a.a. Dionyzas Stukas, nuolatinis rėmėjas ir uolus talkininkas įvairiuose darbuose; a.a. Algirdas Grajauskas, buvęs klubo "Kovas" pirmininkas ir įvairių sporto šakų vadovas, ypač lengvosios atletikos, "TŽ" korespondentas.

Pirmenybių rengimo komitetas dėkoja visiems aukotojams, parėmusiems finansiškai, darbu ar patarimais. Visų padėka priklauso organizaciniam komitetui, kurį sudarė: A. Antanaitis, R. Bumelis, M. Gudinskas, V. Jankus, L. Lobodici, R. O'Grady, K. Panavas, A. Šeštokas, P. Stanaitis, B. Tatti, D. Vineskis, V. Vinerskis.

Zosė Rickienė

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

neretai būna kritiška, ir žmonės turėtų atkreipti į tai reikiamą dėmesį. "Veikiantis motoras gali nužudyti uždarame garaže", sakė J. Layton, "taigi įsivaizduokime, kad Torontas yra didelis garažas ir laikykime jį švarų."

E. Annie Proulx, iš prancūzakalbių kanadiečių kilusiai, bet JAV gyvenančiai rašytojai Toronto universitetas suteikė garbės doktoratą. Ji anksčiau buvo gavusi Pulitzer premiją už savo knygas *The Shipping News* (kur aprašomas gyvenimas Newfoundland'o provincijoje) ir *Accordion Crimes*. Savo kalboje universiteto mokslo metų baigimo iškilmėse ji ragino studentus "neužmiršti savo kilimo šaknų" ir šiame technologijos amžiuje stebėti bei rūpintis "griaunama gamta miestų plėtros labui".

Paul Martin, federacinis finansų ministeris, pagaliau išleido įstatymą, arba finansinių paslaugų taisyklių rinkinį, reguliuojantį bankus, draudos bendroves, finansinius trestus bei kredito kooperatyvus. Šis rinkinys (sveriantis 2 kilogramus) turėtų palengvinti klientams atlikti finansines operacijas visose šiose institucijose. Jame tarp kitko reikalaujama 4 mėnesių įspėjimas klientams prieš uždarant įstaigą; steigiama speciali federacinė agentūra kontroliuoti finansinių institucijų veiklą; steigiamas skundų biuras; reikalaujama, kad finansinės institucijos kasmet skelbtų savo aukas labdarai, paskolas smulkiems verslams, mokesčius ir t.t., kad neverstų klientus naudotis kitomis paslaugomis norint gauti paskolą.

Toronte filmų bendrovės dažnai suka filmus; kartais darbuojasi iki 30 filmų bendrovių tuo pačiu metu. 1999 metais net 28 filmuose Torontas buvo pavaizduotas Niujorku, o sykį *Sunnyside* paviljonas vaizdavo Egipto bei Nepalo bazarus. Štai truputis statistikos palyginimui filmuotojų veiklos tarp 1990 ir 1999 metų. JAV filmų bendrovių išlaidos Toronte pakilo nuo $48 iki 420 milijonų; svarbesnių filmų produkcija nuo 77 iki 217 filmų; filmavimo dienų skaičius nuo 4,333 iki 8,747 darbadienių. Viso 1999 metais Toronte pagaminta 39 filmai, 65 TV filmai, 67 TV specialūs filmai, 2 "miniserialai" ir 44 TV "serialai".

21-me Banff'o televizijos festivalyje *Air Canada Grand* premiją laimėjo britų, amerikiečių ir olandų bendromis jėgomis suktas dokumentinis TV filmas *A Cry From The Grave* (Šauksmas iš kapo), kur parodoma bei analizuojama Balkanų tragedija, kai serbai nužudė tūkstančius musulmonų Šrebrenicos vietovėje. Šis filmas taip pat laimėjo pirmąsias vietas istorinių bei biografinių programų kategorijose. Apdovanojimams buvo pristatyti 84 TV filmai keturiolikoje kategorijų.

Du naujus senatorius min. pirmininkas J. Chretien neseniai paskyrė į dvi iš penkių laisvų federacinio senato vietų. Raymond Squires, 74 metų amžiaus, buv. miesto tarybos narys ir burmistras St. Anthony mieste (Newfoundland), ir Jane Cordy, 49 metų amžiaus, mokytoja iš Sydney miesto (N. Skotija). Abu nauji senatoriai yra ilgalaikiai liberalų partijos darbuotojai. Po šio paskyrimo senate yra 57 liberalai, 40 konservatorių, 5 nepriklausomi ir 3 vietos dar liko neužpildytos. **G.K.**

• **Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?**

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

Sportas

Žinios "Margutyje"

Jau apie pusantrų metų "Margučio" radijo programų Čikagoje klausytojai pirmadienių vakarais gali klausytis ir sporto žinių. Jas čia pradėjo ruošti Ed. Šulaitis, o vėliau su tiesioginiais pranešimais iš Kauno įsijungė ir tenykštis sporto žurnalistas Vladas Janiūnas. Jis kas savaitę pateikia įdomių sporto pranešimų bei komentarų iš tėvynės. Kadangi šie sporto pranešimai išsiplėtė, tai nuo balandžio 7 d. Vl. Janiūnas kalba penktadieninėse "Margučio" radijo programose (jos yra girdimos nuo 8 iki 8.45 val. vak. 1450 AM bangomis, o Ed. Šulaičio pranešimai, liečiantieji daugiausia Šiaurės Amerikos lietuvių ar bendro pobūdžio sporto įvykius ir toliau girdimi pirmadienių vakarais.

Kaip žinome, "Margutis" yra seniausioji lietuvių radijo programa Amerikoje. Atvykus naujai ateivių kartai iš Vokietijos pabėgėlių stovyklų, šioje programoje rodėsi su sporto žiniomis dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, tuo metu buvęs žymus sporto veikėjas išeivijoje. Kurį laiką jas taip pat perduodavo dar ir dabar "Drauge" bendradarbiaujantis Petras Petrutis. Kiek tenka girdėti, ir dabartinės sporto žinios per "Margučio" programą susilaukia gana daug klausytojų ir gerų atsiliepimų. **E.Š.**

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Portland "Trail Blazers" komanda, kurioje žaidžia mūsų garsusis Arvydas Sabonis, Vakarų baigminėse rungtynėse serija 4:3 pralaimėjo Los Angeles "Lakers" krepšininkams ir į NBA baigmę nepateko. Blogos žinios Lietuvos krepšinio rinktinei, nes trims garsiausiems Lietuvos krepšininkams yra padarytos kojų operacijos. A. Saboniui padaryta dešinės pėdos operacija, A. Karnišovui kelio operacija ir Ž. Ilgauskui pėdos operacija. Jie gal negalės atstovauti Lietuvai Sidney olimpinėse žaidynėse? Apie 20 Lietuvos krepšininkų ateinantį sezoną bandys duoną užsidirbti kitų šalių klubuose.

LENGVOJI ATLETIKA: Tarptautinėse Gustav Sule memorialo lengvosios atletikos varžybose Tartu (Estija) buvo pagerinti du Lietuvos rekordai. Virgilijus Alekna nusviedė diską 70 m. 39 cm (ankstesnis R. Ubarto 70 m. 6 cm). Arūnas Jurkšas numetė ietį 81 m 4 cm (ankstesnis jo paties 79 m 56 cm). Tose pačiose varžybose R. Ubartas nusviedė diską 63 m 47 cm, S. Kleiza nustumė rutulį 19 m 86 cm, N. Žilinskienė peršoko į aukštį 1 m 91 cm, V. Bytautienė 800 m nubėgo per 2 min. 5,99 sek., ir E. Martinka 1500 m per 3.45,23. Svechat (Austria) Eurelijus Eirošius pakartojo Lietuvos jaunimo rekordą peršokdamas į 2 m 13 cm. Pesaro (Italija) planetos šiuolaikinės penkiakovės pirmenybėse vilnietis Andriejus Zadneprovskis iškovojo aukso medalį. Varžybose Eisenhufenstat'e (Vokietija) lengvaatletė K. Saltanovic pagerino jai pačiai priklausantį 20 km sportinio ėjimo Lietuvos rekordą, nuotolį įveikdama per 1 val. 34 min. 4 sek. (ankstesnis – 1 val. 33 min. 3 sek.). Kita Lietuvos atstovė S. Milišauskaitė 20 km nuėjo per 1 val. 35 min. 10 sek. ir įvykdė olimpinę A lygio normą, suteikiančią teisę dalyvauti Sidney žaidynėse.

DVIRAČIAI: JAV vykstančiose daugiadienių moterų dviračių lenktynių "Hewlett Packard Laser-Jet" dešimtajame tarpsnyje lietuvė Diana Žiliūtė užbaigė šešta ir prarado vadovės titulą, bendroje įskaitoje atsilikdama 27 sek. nuo australietės Ann Wilson. **V.P.**

Neužmirškime spaudos

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 50 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

"TŽ" leidėjai

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėj pusėj Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. **416 622-5305** arba **1-800-463-5305**
Faksas **416 620-7584**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

AKTYVAI per 116 milijonų dolerių

MOKA:

3.65% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.95% už 90-179 dienų term. indėlius	
4.75% už 180-364 dienų term. indėlius	
5.00% už 1 m. term. indėlius	
5.25% už 2 m. term. indėlius	
5.30% už 3 m. term. indėlius	
5.45% už 4 m. term. indėlius	
4.65% už 5 m. term. indėlius	
4.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
5.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.50%.už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.65% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.70% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.90% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
5.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.65% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.70% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.90% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
5.50% už JAV dol.1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd.pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų.....7.85%
2 metų.....7.95%
3 metų.....8.00%
4 metų.....8.05%
5 metų.....8.10%

su keičiamu nuošimčiu.....6.75%

Duodame:
- *asmenines paskolas iki $250,000;*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto;*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac Cirrus

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į ***Lietuvą*** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.**

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239
Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklalapis: www.parama.net

Tony Gerrys
Sutton GROUP

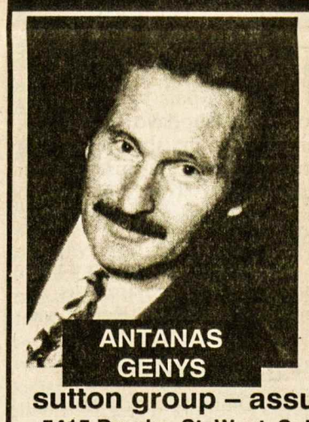

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
***Skambinti tel.* 416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd
ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 **Tel. 416 531-4800**

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

TEIRAUKITĖS APIE GERIAUSIAS SEZONO KAINAS
SKAMBINKITE **ALGIUI MEDELIUI** ir **UŽSISAKYKITE JAU DABAR!**

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos. **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.**
PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

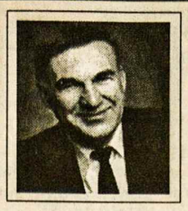

Century 21. Destination Real Estate Inc.

Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker
Tel. **(416) 239-8881** (24 val.) darbo
E-mail: kraudys@idirect.com

When you Buy or Sell Through Ken you could go on a free holiday with Reward Air Miles™

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL

SIUNTINIAI Į BALTIJOS VALSTYBES
2985 Bloor St. W., Etobicoke
(Šalia "Paramos" kredito kooperatyvo skyriaus)

- *siunčiame siuntinius lėktuvu ar laivu*
- *pinigų pervedimas (money transfer)*
- *pristatymo patarnavimai (courier service)*
- *maisto siuntiniai*
- *jokių svorio apribojimų*
- *nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų*
- *kiekvienas siuntinys yra pristatomas į adresato namus ir patvirtinimas gavėjo nuotrauka*

MŪSŲ KAINOS VISADA ŽEMESNĖS UŽ KITŲ

Teiraukitės mūsų įstaigoje tel. **416 237-1435** *arba pas agentus:*
TORONTE: "Astra Travel" 416-538-1748, "Via Baltica" 416-767-6210
HAMILTONE: Beatas Brasas Import-Export 905-518-1867, 905-545-8868

"SERVICES 4 U"
STATOME ir REMONTUOJAME
įstaigas arba gyvenamus namus

- nauji namai ir remontai
- priestatai, pamatai
- pilni projektai ir statyba
- virtuvės, prausyklos
- projektai pagal užsakymą
- rūsių užbaigimas
- elektros darbai

Skambinti JONUI ARŠTIKAIČIUI
Tel.: (416) **879-8221** (nešiojamas)
Pager (416) 331-4218

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel: (416) 233-4601 **Fax: (416) 233-3042**

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG į VILNIŲ

Laivu 1.99 /kg & **Lėktuvu** 4.95 /kg

MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina $15 už siuntinį
Tel. (416) 233-4601

Toronto Maironio mokyklos abiturientai, 1999/2000 mokslo metais baigę aštuonis skyrius išleistuvių iškilmėje

Toronto Maironio mokykla

Ir vėl baigėm dar vienerius mokslo metus lietuviškoje mokykloje. Ūgtelėjome dar vieneriais metais, išleidome dar vieną aštuntokų ir OAC abiturientų laidą. Šiemet mokinių skaičius žymiai išaugo. Dėl to tariame nuoširdžiausią ačiū tėvams, kiekvieno šeštadienio rytą atvežantiems savo atžalas.

Mes stengiamės ne vien tik mokyti jūsų sūnus ir dukras lietuvių kalbos, lietuvių tautos tradicijų ir istorijos, bet ir norime tą mokymą paįvairinti.

Šiais mokslo metais mus aplankė daug svečių: Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Lietuvos ambasadorius Kanadoje R. Šidlauskas, monsinjoras K. Vasiliauskas ir kiti. Lituanistinių kursų mokiniai, vadovaujami mokytojos N. Benotienės, dalyvavo tautinių kalbų simpoziume, o su aštuntojo skyriaus mokiniais vyko Kanados sostinėn. Be abejo, smagios buvo Kalėdos ir Velykos, paminėta Vasario 16-toji, pagerbtos mamytės Motinos dienos proga.

Toronto Maironio mokykla ir kitais metais laukia mokinių, todėl noriu jums priminti, kad naujieji mokslo metai prasidės 2000-ųjų metų rugsėjo 16 dieną. Nesuspėjusieji užregistruoti savo vaikų besibaigiant šiems mokslo metams tai galės padaryti pirmąją mokslo metų dieną.

Mokyklos vardu dėkoju visiems už aukas – ir organizacijoms, ir pavieniams asmenims. Nuoširdus ačiū visiems dvasiškiams, mokytojams, dirbantiems mūsų mokykloje, tėvų komitetrui ir pirmininkei B. Batraks.

Gražių ir saugių atostogų jums visiems! Iki pasimatymo rudenį!

AldonaAušrotaitė-Šimonėlienė,
mokyklos vedėja

Nuoširdžiai sveikiname
savo mielus choro narius
JUOZĄ ir DANUTĘ PETRONIUS,
švenčiančius
VEDYBINIO GYVENIMO **50**-*METĮ,*
linkėdami dar daug džiugių ir darbingų metų.

Anapilio parapijos choras

Toronto

Trėmimų minėjimas

Kaip kasmet, Sibiran ištremtieji buvo prisiminti Baltiečių federacijos Kanadoje surengtomis ekumeninėmis pamaldomis birželio 13 d. Šv. Andriejaus evangelikų-liuteronų šventovėje, kurią beveik pripildė daugiausia vyresnio amžiaus lietuviai, latviai ir estai.

Vieną valandą trukusios pamaldos pradėtos vėliavų ir dvasiškių procesija vargonuojant Davids Šmits. Sustačius vėliavas, gražiai nuskambėjo visų bendrai giedama "Tvirčiausia apsaugos pilis". Po estų arkivyskupo Udo Petersoo invokacijos skaitinius atliko Bendruomenių pirmininkai – estų Laas Leivat, lietuvių Algirdas Vaičiūnas ir latvių Talivaldis Kronbergs. Vėl sugiedota bendra giesmė "Viešpatį garbink", po kurios Lietuvos kankinių parapijos klebonas prel. J. Staškevičius pasakė pamokslą, visus kviesdamas laikytis vienybėje, kokią yra parodę sibiriniai tremtiniai. Pamokslą palydėjo vargonais kun. Anita Gaide, atlikdama Alfreds Kalniņš "Fantaziją".

Prisimenant tremtyje mirusius ir kentėjusius, buvo kalbamos tautybių maldos – estų kun. dr. Andres Taul, latvių kun. dr. Fritz T. Kristbergs, lietuvių kun. Algimantas Žilinskas. Pagarbos ir prisiminimo žvakes uždegė tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės. Šventovės maldą sukalbėjo kun. Ilze Kuplens-Ewart. Po bendros giesmės "Dieve Tėve danguje" meldėsi ir susirinkusius palaimino arkivyskupas Udo Petersoo. Nuskambėjus Latvijos, Estijos, Lietuvos ir Kanados himnams, buvo išneštos vėliavos ir tuo baigtas birželinis minėjimas. N.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, *B.Sc., LL.B.*
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West į staigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ *25 metai namų remonto patyrimas* ◆ *Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas* ◆ *Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.*
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų į vertinimas

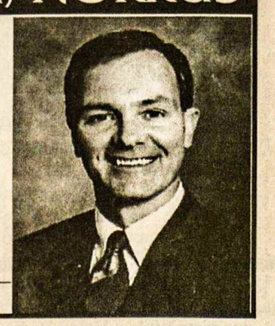

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D. S.*
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(*į vakarus nuo Hurontario*)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue,Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Kelionės į Lietuvą * Kelionės į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
VISŲ SKRENDANČIŲ Į LIETUVĄ ŠIĄ VASARĄ DĖMESIUI!
Vyksta bilietų išpardavimas keliaujantiems suomių linija "Finnair".
Tel: 416 538-1748 **FAX: 416 538-4390**

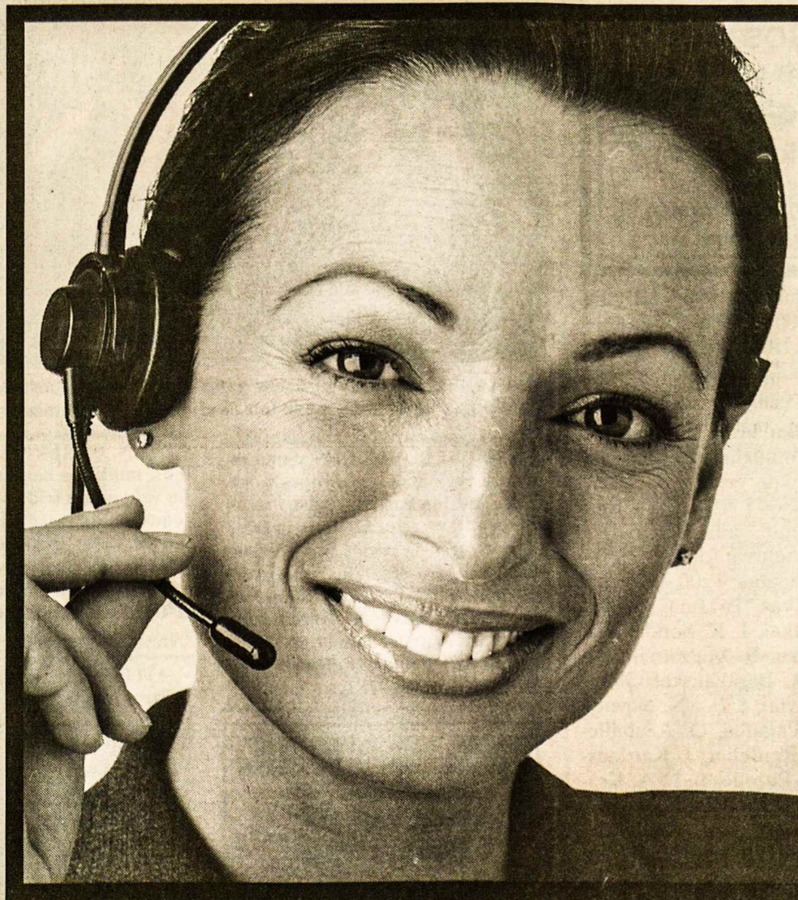

You want to know more about:

- Finding a job?
- Connecting Canadians?
- Safe boating?
- Starting a business?
- Children's services?
- Health and quality care?

The Government of Canada is making it easy for you to reach us. One-stop access for information on more than 1,000 services is available at your fingertips.

Don't hesitate to contact us!

Vous voulez en savoir plus sur...

- la recherche d'emploi ?
- un Canada branché ?
- la sécurité nautique ?
- comment démarrer une entreprise ?
- les services à l'enfance ?
- la santé et les soins de qualité ?

Le gouvernement du Canada vous simplifie l'accès à de multiples renseignements. Un guichet unique offrant de l'information sur plus de 1 000 services se trouve au bout des doigts.

N'hésitez pas à communiquer avec nous !

1-800-O-Canada
1-800-622-6232
www.canada.gc.ca
TTY/ATME 1-800-465-7735
Canada

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Dėl nepalankaus oro mūsų parapijos gegužinė birželio 18 d. neįvyko. Ji vyks birželio 25, ateinantį sekmadienį.

– Birželio 18, sekmadienį, vykusiose Toronto arkivyskupijos Šventųjų metų iškilmėse dalyvavo mūsų parapijos atstovai ir parapijos "plytą" arkivyskupijos altoriun įdėjo mūsų parapijos liturginės sekcijos pirmininkas Vytautas Pečiulis.

– Birželio 13, antradienį, palaidotas a.a. Bronius Bagdonas, 79 m. amžiaus.

– Birželio 17, šeštadienį, palaidotas a.a. Aleksandras Stančikas, 87 m. amžiaus.

– Birželio 17, šeštadienį, mūsų geri parapijiečiai Juozas ir Danutė Petroniai atšventė auksinę savo santuokinio gyvenimo sukaktį gimininių ir artimųjų tarpe.

– Iš Romos vasaros atostogoms jau sugrįžo mūsų parapijos klierikas diak. Vytautas Staškevičius.

– Kun. Justinas Aleknavičius, kuris dabar studijuoja Romoje, sutiko atvykti į mūsų parapiją vasaros atostogų metu ir pagelbėti su sekmadienių Mišiomis visose mūsų trijose šventovėse. Jis atskrenda iš Romos birželio 27, antradienį.

– Ryšium su XI Tautinių šokių švente, Mišios Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje tą savaitgalį bus liepos 1, šeštadienį, 3 v.p.p., o Delhi Šv. Kazimiero šventovėje – taipgi liepos 1, šeštadienį, 3 v.p.p.

– Panevėžio vysk. K. Paltaroko vidurinei mokyklai reikia finansinės paramos.

– Mišios birželio 25, sekmadienį: 9.30 v.r. už Stripinių ir Valadkų giminės mirusiuosius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Petrą Bražuką; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, birželio 24, šeštadienį: 3 v.p.p. už Povilą Jocą.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį, 11.15 v. ryto – pamaldos, po kurių įvyks moterų draugijos susirinkimas.

– Pradedant liepos 2 d. pamaldos vyks kas sekmadienį 9.45 v. ryto. XI-tosios Tautinių šokių šventės proga po pamaldų bus moterų draugijos ruošiama kavutė.

– Sekmadienį, liepos 9, 11 v. ryto įvyks metinė parapijos iškyla "Boyd Conservation" parke, Cliffside Nr. 2 rajone, Woodbridge, Ont. Įvažiavimas maždaug 3,5 km į šiaurę nuo 7-to kelio. Programoje numatyta bendri pietūs, žaidimai vaikučiams, moterų draugijos loterija ir lietuviška krikščioniška nuotaika. Kviečiame visus parapijiečius, rėmėjus ir svečius iš toli ir arti atsilankyti.

Anapilio lietuvių sodybos (Anapilis Christian Community Centre) korporacijos narių metinis susirinkimas įvyks š.m. birželio 27, antradienį, 7 v.v. Anapilio parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos (7.30 v.v.) šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus. **Valdyba**

"Tėviškės žiburių" loterijoje laimėtus $250 Apolinaras ir Sabina Gotceitai paaukojo "Tėviškės žiburiams", linkėdami, kad jie dar ilgai šviestų Kanados lietuviams.

A. a. Janinai Grabošienei mirus, užjausdama jos dukrą Ireną Ross, sūnus Leonardą ir Jurgį bei jų šeimas, Katrina Meškauskienė drauge su Violeta ir Leonu aukojo $100 Šv. Jono lietuvių kapinėms ir $100 "Tėviškės žiburiams".

Taisytinos klaidos. "TŽ" š.m. 20 nr. Viktoro Aleknos straipsnyje "Skilimai ir skaldytojai" išspausdinta: Aleksa, turi būti Alekna; Palubinskas šauniai pasirodė per 1995 m. seimo rinkimus – t.b. 1996; 1999.02.16 pasirašė – t.b. 1990.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Dr. Kazimieras Ambrozaitis praeitą šeštadienį, birželio 17, Toronto arkivyskupo kardinolo A. Ambrozic buvo įšventintas diakonu ir paskirtas tarnauti šioj parapijoj. Sekmadienį jis per visas Mišias sakė pamokslus ir asistavo Mišiose. Per 10.15 v. Mišias giedojo jungtinis parapijos ir "Volungės" choras. Vieną giesmę giedojo diakono Kazimiero vaikai: Eugenija, Judita, Monika ir Tomas. Diakonui parapija padovanojo stulą, o jo žmonai Angelei įteikė gėlių. Tą dieną visi parapijiečiai po kiekvienų Mišių buvo pavaišinti kava ir pyragais.

– Parapija pagerbė Sibire kentėjusius lietuvius per 10.15 v. Mišias malda, giesme ir gėlėmis. Mišių pabaigoje, jungtiniam parapijos ir "Volungės" chorui giedant giesmę "Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė", jauna lietuvaitė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, ant altoriaus padėjo puokštę gėlių, o klebonas sukalbėjo maldą už Lietuvos kankinius.

– Pakrikštyta Sandra Aistė, Dalės ir Stasio Vigėlių dukrelė.

– Birželio 14 d. palaidotas a.a. Pranas Kozulis. Giminių Kanadoj neturėjo. Lietuvoje mirė a.a. Domicelė Kalytytė, St. Kalyčio sesuo ir a.a. Janė Žabaitė, J. Žabo sesuo.

– Tradicinė maldininkų kelionė į Midland'o Kanados kankinių šventovę šiais jubiliejiniais metais vyks rugpjūčio 6 d. Kryžiaus keliai – 2.30 v.p.p., o Mišios 3 v.p.p. Po Mišių bus specialus Lietuvos kankinių paminėjimas šventovėje, o po to vyks eisena prie lietuviško kryžiaus. Autobusas nuo parapijos išvyks 12 v.p.p. ir grįš apie 7.30 v.v. Kelionės kaina $18. Registruotis prašom parapijos raštinėje. Šią maldininkų kelionę kasmet organizuoja ir visus lietuvius dalyvauti kviečia Kanados lietuvių katalikų centras, kuriam vadovauja J. Andrulis.

– Parapijos stovyklų "Kretingos" stovyklavietėj, Vasagoj, tvarka: lietuviškai kalbantiems liepos 9 - 22 d.d., lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 23 - rugpjūčio 5 d.d. Daugiau žinių galima gauti pas Liną Kuliavienę 766-2996. Šeimų su vaikais stovykla rugpjūčio 5 - 12 d.d. Jai vadovaus Virginija ir Linas Zubrickai 767-9066.

– Mišios sekmadienį, birželio 25: 8.15 v.r. už Ceciliją Tuškaitę; 9.15 v.r. už a.a. Oną Venckienę; 10.15 v.r. už a.a. Oną Ritą Juodikytę, už a.a. Oną, Apolinarą ir Pijų Sakevičius, už Jonušų ir Abromaičių šeimų mirusius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, birželio 18, Tėvo dienos proga dalyvavo 250 žmonių. Tėveliai buvo sutikti su gėlėmis ir LN moterų pavaišinti gėrimais.

– Svečių knygoje pasirašė – A. Bajorinas iš Tauragės rajono, N. Varkalienė iš Kauno, D. ir T. Cingai iš Panevėžio.

– Tėvelius pasveikino, pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narės A. Jucienė ir D. Dargienė.

– LN valdybos posėdis – birželio 22 d.

– LN moterų būrelis išsiuntė 3 siuntinius Vilniaus krašto moksleiviams.

– Liepos 9 d., 1 v.p.p. "Boyd Conservation" parke rengiama tradicinė Lietuvių Namų ir "Atžalyno" gegužinė. Programoje įvairūs sportiniai žaidimai, loterija. Bus galima pasivaišinti maistu ir gėrimais. Autobusas išvyksta nuo Lietuvių Namų ir "Vilniaus rūmų" 12.30 val., sugrįžta – 5.30 v.v. Rengėjai – LN vyrų būrelis ir "Atžalynas". Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į LN raštinę tel. 532-3311.

– 2000 m. Toronto Lietuvių Namų poilsio stovykla rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje "Kretinga", Vasagoje š.m. rugpjūčio 12-19 d.d. Dėl platesnės informacijos prašome skambinti stovyklos komendantui E. Steponui tel. 416 622-5896, A. Sukauskui tel. 416 614-7739 arba E. Bartminui tel. 416 249-0490.

Šitaip atrodo įėjimas į pastatą, kuriame š.m. liepos 2 d., 2 val.p.p. įvyks XI-tosios Tautinių šokių šventės koncertas

XI LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

♦RENGINIAI♦

BIRŽELIO 30, PENKTADIENĮ

8 v.v. **ŠVENTĖS ATIDARYMAS**
Patio Ballroom, Regal Constellation Hotel, 900 Dixon Rd., Toronto

8.30 v.v. **TAUTODAILĖS PARODOS ATIDARYMAS**
Mercury Room, Regal Constellation Hotel

9 v.v. **JAUNIMO ŠOKIAI** – Patio Ballroom, Regal Constellation Hotel

LIEPOS 1, ŠEŠTADIENĮ

8 v.v. **SUSIPAŽINIMO VAKARAS** – Galaxy Ballroom, Regal Constellation Hotel

LIEPOS 2, SEKMADIENĮ

PAMALDOS

9.30 v.r. **Lietuvos kankinių parapijoje – Anapilis**, 2185 Stavebank Rd., Mississauga
9.45 v.r. **Liet. evangelikų liuteronų Išganytojo parapijoje,** 1691 Bloor St.W., Toronto
10 v.r. **ŠVENTĖS IŠKILMINGOS MIŠIOS,** atnašaujamos **vysk. Pauliaus Baltakio**
Gemini Room, Regal Constellation Hotel
10.15 v.r **Prisikėlimo parapijoje,** 1011 College St., Toronto

2 v.p.p. **TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ**
Hershey Centre, 5500 Rose Cherry Place, Mississauga (kampas Matheson, tarp Kennedy Rd. ir Hwy 403)

6.30 v.v. **UŽBAIGIAMASIS POKYLIS** (6.30 v.v. kokteiliai, 8 v.v. vakarienė)
Regal Constellation Hotel, Galaxy ir Constellation Ballrooms

Prašome bilietus užsisakyti skambinant V. Taseckui (905-824-4461) arba J. Vingelienei (416-233-8108). Šventės (koncerto) bilietai taip pat gaunami per Ticketmaster (tel. 416-870-8000) ir prie įėjimo. Hershey Centre durys atidaromos 1 v.p.p. Aikštėje automobilių statymas nemokamas. Bilietai į pokylį pardavinėjami tik iš anksto.

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI!

XI LTŠŠ RENGĖJAI

2000 m. liepos 3, pirmadienį, 6 v.v.

Toronto Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje rengiamas

TAUTINIŲ ŠOKIŲ IR FOLKLORO ANSAMBLIŲ, atvykusių iš Lietuvos ir dalyvavusių XI Lietuvių tautinių šokių šventėje, ***išleistuvių koncertas***

"Namolio į tėvynę"

DALYVAUJA: Panevėžio jaunimo ansambliai – ***"GRANDINĖLĖ"***, vad. ***Z. Rimkuvienės*** ir ***"KANAPĖLĖS"***, vad. ***K. Vainienės***; Utenos mokytojų folkloro ansamblis ***"LAVINDRA"***, vad. ***L. Kulakauskienės;*** Kauno VD universiteto studentų ansamblis ***"ŽILVITIS"***, vad. ***D. Petrauskaitės.*** Taipogi koncerte dalyvauja Suvalkų trikampio ansamblis ***"JOTVA"***, vad. ***K. Janušanienės.*** Iš viso per 100 asmenų.

PROGRAMOJE: *lietuviškos muzikos kapela, dainos, šokiai, pasakojimai. Tai įdomus vienkartinis ir nepakartojamas šių ansamblių susitikimas.Kviečiame visus tautiečius dalyvauti šiame išleistuvių koncerte. Išlaidoms padengti prie įėjimo bilietai – $8 asmeniui.*

Lietuvos ansamblių išleistuvių komitetas

"Paramos" kredito kooperatyvo darbo valandos ilgojo savaitgalio laikotarpiu: liepos 1, šeštadienį, skyrius Etobicoke bus atidarytas 9 v.r. – 1 v.p.p.; skyrius Lietuvių Namuose – bus uždarytas. Liepos 3, pirmadienį, abu skyriai bus uždaryti.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas ilgo savaitgalio laikotarpiu nedirbs tik liepos 3, pirmadienį. Kitomis dienomis dirbs įprastomis valandomis

Slaugos namų žinios

– Birželio 24, šeštadienį, 11 v.r. 3660 Bloor St. W., Etobicoke įvyks Slaugos namų prakasimo šventė. Kviečiame visus lietuvius gausiai dalyvauti. Autobusas išeis nuo "Vilniaus rūmų" 10 v.r. Kelionė nemokama. Registruotis "Vilniaus rūmų" raštinėje 416 762-1777.

– Birželio 22, ketvirtadienį, 6 v.v. įvyks Lietuvių Slaugos namų vajaus komiteto posėdis. Negalintjame dalyvauti prašoma pranešti T. Stanuliui 416 231-4937 arba 416 763-1616.

– Slaugos namų statybai aukojo: LN moterų būrelis – $75.30 ($8,653.55), V. P. Melnykai – $1,000 ($1,060), P. Gabrėnas – $100, B. Jedrych – $100 ($250), E. Ginčauskas – $50 ($200), G. Ginčauskas – $50 ($1,105), S. Putrimas – $100 ($350), $20 (a.a. Prano Kozulio atminimui) T. Zaleskis, A. V. Kulniai, E. Benetis, L. Pocius, L. Balsys, $50 – P. Styra, Z. Styra, B. Urbonavičius; $10 – B. P. Sapliai. Dėkojame M. Povilaitienei, padėjusiai surinkti minėtas aukas. A. a. G. Balčiūnienės atminimui $50 aukojo C. K. Wong. Slaugos namų vajaus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Kviečiame visus
XI-tosios Tautinių šokių šventės dalyvius aplankyti

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJŲ-ARCHYVĄ
ir MOKSLINĘ BIBLIOTEKĄ ANAPILYJE
(2185 Stavebank Rd., tarp Hwy. 10 ir Mavis gatvių)

LANKYMO VALANDOS:
sekmadienį: 10.30 v.r. – 6 v.v.
pirmadienį: 1 v.p.p. – 8 v.v.

LABDAROS fondas maloniai kviečia visus tautiečius atsilankyti į **LIETUVIŲ SLAUGOS NAMŲ ŽEMĖS PRAKASIMO**
IŠKILMES
2000 m. birželio 24, šeštadienį, 11 v.r.
3660 Bloor St. W., Etobicoke, ON.
Autobusas išvyksta 10 v.r. nuo "Vilniaus rūmų", 1700 Bloor St. W. Kelionė nemokama.

A. a. Laimučiui Dūdai mirus, "Kovai su vėžio liga" ir džiova sergantiems vaikučiams Juozas ir Janina Sakalauskai aukojo $25. **M.P.**

A. a. Matildos Kuolienės atminimui, užjausdama jos dukras dr. Liudą Leknickienę ir dr. Angelę Kazlauskienę su šeimomis, O. Skrebūnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

Išeivijos Lietuvių klierikų fondui $100 aukojo O. Ažubalienė (a.a. Jono Ažubalio X ir kun. Petro Ažubalio XX mirties metinių proga).

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriui išlaidoms padengti šokių grupės "Jotvos", atvykstančios į XI-tąją Tautinių šokių šventę, aukojo: $500 – Kanados lietuvių fondas; $300 – D. J. Didžbaliai; $200 – Kredito kooperatyvas "Parama"; $100 – B. J. Stankai, I. K. Sondai, Balaišių šeima, B. V. Marcinkevičiai, B. R. Barakauskai; $90 – G. K. Balytai; $50 – N. Nevulytė, D. J. Pajaujai, O. Ažubalienė, I. V. Renteliai, J. Kardauskas, D. P. Puzauskai, L. A. Krakauskai, A. L. Jonuškai, T. E. Grybai, V. K. Jonušoniai. Sambūrio valdyba dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Į rengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

RE/MAX
Professionals Inc., Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) **270-8840** - įstaigos
(905) **507-6608** - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarnausiu.
Namokamas namų įvertinimas

MONTREALQUE

Kanados baltiečių federacijos surengtas sibirinių trėmimų minėjimas įvyko birželio 11 d. Aušros Vartų parapijoje. Šiais metais pagrindiniai rengėjai buvo latviai, bet visi baltiečiai sutaria, kad Aušros Vartai – tinkamiausia vietovė, ypač kai mūsų choras pagieda ne tik lietuvišką programos dalį, bet yra puikiai išmokęs giedoti ir visus baltiečių himnus. Ir šiais metais kiekviena tautybė turėjo savo dvasiškius – lietuviai kun. Kazimierą Ambrasą, SJ, estai evang.-liut. kun. Heino Altosaar ir latviai evang.-liut. kunigę Rasma Caune. Pradinį žodį tarė latvių bendruomenės pirmininkas Andris Spura. Po to kiekvienas dvasiškis savo kalba sukalbėjo maldą ir buvo sugiedotas atitinkamas himnas. Latvių dainų pynę vargonais pagrojo Natalija Indrouchaite (jos tėvas Algis Indriušaitis). Aušros Vartų parapijos choras pagiedojo keturias giesmes ir visus himnus. Prie vargonų buvo Lavrenti Djintcharadze, koordinatorius Antanas Mickus. Baigiant kun. Rasma Caune jautriai pagiedojo Albert Hay Malotte "Tėve mūsų". Po kun. K. Ambraso palaiminimo minėjimas baigtas "O, Canada". Visi buvo pakviesti į parapijos salę prie kavos puodelio susipažinti ir pasikalbėti. Minėjime dalyvavo apie šimtas dvidešimt baltiečių.

Vilniečiai daktarai Vaclovas Jurkuvėnas ir Kęstutis Versockas birželio 11 d. lankėsi Aušros Vartų parapijoje. Po anesteziologų suvažiavimo porai dienų likę jie daugiau susipažino su Montrealiu ir Petro Adamonio globojami apsilankė Laurinyjoje esančioje vasarvietėje. Oras nebuvo palankus pasidžiaugti vasaros malonumais, bet kalnų grožis svečius sužavėjo. Gaila, kad nebuvo suorganizuotas ilgesnis jų susitikimas su visuomene, kada būtų buvę įdomu išgirsti jų įspūdžius iš suvažiavimo bei dabartinio Lietuvos gyvenimo.

Seselės Judita ir Pranutė birželio 14 d. išvyko į Putnamą, kur bus renkama nauja vyresnioji seselė šiam žemynui, o Lietuvoje šiomis dienomis vyriausiaja kongregacijos vadove išrinkta seselė Ignė, jos pavaduotoja – seselė Eugenija. **B.S.**

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 **FAX: 766-1349**

DĖKOJAME už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS
Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių.
KVIEČIAME VISUS KITUS APSIDRAUSTI.
Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinę sutarsime.
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. (514) 722-3545 **Fax: (514) 722-3546**

Punsko "Jotva" Kanadoje

XI-toje Lietuvių tautinių šokių šventėje, vykstančioje šiais metais birželio 30-liepos 2 d.d. Mississaugoje, šokėjų gretas papildys Punsko Lietuvių kultūros namų choreografinis ansamblis "Jotva". Ši šokių grupė veikia nuo 1951 m., o nuo 1985 m. jai buvo suteiktas "Jotvos" vardas. Ansamblyje šoka trys šokėjų grupės: vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų. Į šokių šventę Kanadoje atvyksta 16-os šokėjų grupė, 2001 metais švenčianti savo gyvavimo penkiasdešimtmetį. "Jotva" išgarsino Punsko lietuvių vardą ne tik po visą Lenkiją ir Lietuvą, bet ir už jų ribų.

"Jotva" kiekvienais metais organizuoja savo tradicinius renginius: Motinos dienos bei Vėlinių koncertus, dalyvauja lietuviškų ansamblių sąskrydžiuose, Lenkijos tautinių mažumų koncertuose, įvairiose mugėse, derlinių šventėse, kur atstovauja savo krašto kultūrai.

1988 m. "Jotvos" šokėjų vyriausia grupė dalyvavo VII Lietuvių šokių šventėje Hamiltone. Tai buvo pirmasis šokių vienetas, kuriam pavyko peržengti vadinamąją "geležinę uždangą". "Jotva" dalyvavo trijose Dainų ir šokių šventėse Vilniuje, tarptautiniame folkloro festivalyje Prancūzijoje.

Nuo 1998 "Jotvai" vadovauja Kornelija Janušanienė, baigusi Klaipėdos universitetą, sportinių šokių specialybę.

Maloniai laukiame atvykstančios "Jotvos". Jos pasirodymus bus galima pamatyti ne tik šokių šventės koncerte, bet ir Prisikėlimo parapijoje organizuojamame koncerte liepos 3 d., kur pasirodys kartu su ansambliais iš Lietuvos. Atskirą "Jotvos" programą norintieji galės pamatyti liepos 8 d. Hamiltone ir liepos 9 d. Anapilyje.

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris Kanadoje mielai sutiko globoti ir rūpintis "Jotvos" grupe jų viešnagės metu.

Linkime "Jotvai" sėkmingų koncertų ir gerų įspūdžių Kanadoje –

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūrio valdyba

Punsko lietuvių tautinių šokių grupė "Jotva" pasiruošusi dalyvauti XI Tautinių šokių šventėje Kanadoje. Vadovė – K. Janušanienė

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
(pager) (416) 609-5108